

Michal Valúch

„Dýchaj, neboj sa !“ „Ja sa nebojím...“

1

Dňa 5teho septembra 2082 pri požiari na štadióne Nou Camp v Barcelone zahynulo 1 893 ľudí. Cestoval som práve autobusom domov z práce cez Lisabonskú hlavnú triedu keď som tú tragickú udalosť počul prvý krát. Správa bežala dokola na LCD monitore, ktorý vždy vysielala len lokálne spravodajstvo, no dnes sme sa dočkali rozšírenia v podobe zvláštnych správ. Na takéto správy sa nezabúda. Človek si aj o mnoho rokov dokáže celkom konkrétne vybaviť v mysli kde bol a čo práve robil v tom okamihu. Myslím si, že takéto zlé informácie sa nám vpijú do spomienok ešte ľahšie a trvalejšie ako tie príjemné a šťastné. Bolo už asi 6 hodín večer keď som dorazil domov. Hneď som dal do kanvice variť vodu na polievku zo sáčku, naozaj som už potreboval niečo teplé na upokojenie žalúdka po takomto dni v práci. Prípravy na audit prebiehajú už druhý týždeň a nervozita je cítiť v celej firme. Na viac jesenne počasie a vo vzduchu visiaci príchod zimy nikomu na dobrej nálade nepridáva. Polievka je hotová sotva si stíham prezliecť pohodlnejšie oblečenie na doma. Už zo zvyku vždy zhadzujem oblečenie, v ktorom som celý deň sedel v práci ako prvú vec hneď po príchode domov. Zasadol som pred telku a zapol program so spravodajstvom. Hneď potom ako nedočkavý moderátor športu na mňa vyblafne pár čísel a výsledkov, z ktorých si pamätám iba to, že naši znova prehrali tak nastúpil pred pultík hlavný moderátor spravodajstva z mimoriadnymi informáciami o tragédii v Španielsku. Po niekoľkých desivých obrazoch z miesta nešťastia doplnené o melancholickú melódiu, z ktorej sa asi každému vtisnú slzy do očí začali informácie o štatistikách z takýchto nehôd a prichádzajúci odborník ukazuje na obrazovke ako prebiehajú takéto nehody. Je pravda, že som už viac takýchto udalosti videl či už na internete, v správach, alebo v novinách a všetky v značnej miere spája jedno slovo a tým je panika.

Ako prizvaný odborník spresnil, tak v Barcelone na následok popálenín či udusením spôsobeným požiarom, ktorý zachvátil štadión zomrelo len asi 150 ľudí. Zvyšok bol obeťou paniky, ktorú zachvátil celý štadión po tom ako ľudia videli plamene a dym vychádzajúci z hlavných sektorov štadióna. Ušliapaní a dobití ľudia nemali šancu na záchranu a včasnú evakuáciu po tom ako sa masa fanúšikov začala nekontrolovateľne tlačiť k východom bez ohľadu na akúkoľvek ľudskosť či logické myslenie. Ďalšie príklady podobného správania, ktoré odborník v správach spomínal boli klasiky. Či už napríklad 11 september 2001, alebo potopenie Titaniku, ktoré pozná asi každý, no málokto vie, že trocha rozvahy na palube a záchranné člny mohli odchádzať naplnené čím sa mohli zachrániť aj všetci ľudia na palube. Panika pri takých veľkých tragédiách narobila vždy viac škody ako nehoda samotná. Dupozeral som do prvej reklamy a vstal som od televízora, spratal misku z polievky, zapol som si počítač pozastieral žalúzie a pustil film na ukludnenie nervov. Nejaká sto krát videná ľahká komédia, ktorá moje pochmúrne myšlienky odstavila na vedľajšiu koľaj a po par minútach som bol ponorený do bezsenného spánku.

Doktor Joan Mitre bol päťdesiatnik. Svetlo hnedé, stredne dlhé prešedivené vlasy nosil ulízané a začesané dozadu. Pochádzal z Portugalska, ale dlho pôsobil na Oxfordskej univerzite v Anglicku ako profesor prírodných vied. Posledne tri roky však pracuje ako výskumný pracovník v Paríži. Úzko spolupracuje so Sorbonou a momentálne robí na vývoji pokusného lieku, ktorý ma zmierňovať agresívne prejavy mentálne narušených pacientov.

V pondelok, ako pravidelne začiatkom týždňa prichádza Joan do práce až pred deviatou hodinou ráno. Od mlada sa drží hesla, že začínať pracovný týždeň z ostra sa nevypláca a človek potom nie je schopný adekvátne fungovať až do piatku ak to už v pondelok preženie. Od snímača odtlačku prstov je to po bielej oranžovými pásmo lemovanej chodbe do laboratória dobrých 30 metrov.

Keď vošiel do svojej kancelárie, zvalil aktovku vedľa stola, prehodil kabát na vešiak a zapol počítač. Vonku sa ukazoval ďalší chmúrny jesenný deň, ale aj tak otvoril okno, aby sa dnu dostal čerstvý vzduch. Bude sa mi aspoň lepšie premýšľať pomyslel si zahľadný na park pod oknom výskumného ústavu. Joan mal kanceláriu sám, rad pracoval sám bez vyrušovania kolegov. Ako jeden z mála v ústave si dal nainštalovať z vonkajšej strany dverí guľu, aby mu nemohol nikto prekvapivo vstúpiť do kancelárie a vyrušiť ho. Možno to nebol najspoločenskejší človek akého poznáte, ale ľudí mal vo všeobecnosti rád. Jediné miesto kde chcel byť osamote bolo jeho výskumné laboratórium s kanceláriou kde teraz pozeral z okna na hlúčik mladých vedcov ponáhľajúcich sa rýchlym krokom prejsť sa z budovy do budovy iba v bielych plášťoch a užiť si čo najmenej chladného počasia. Sadá si za počítač a otvára súbor na ploche PRN 94 - Čo predstavuje 94 Test na ktorom počas troch rokov pracuje. Jeho práca nie je hektická, ale keď sa vám niečo dlhšie nedarí zrealizovať prichádza nechut'. V poslednom mesiaci, ide ale výskum lepšie a dostavili sa aj výsledky. Pokus funguje tak, že vzorku z predchádzajúceho testu, čo bol tento krát číslo 93 vždy doplnil o chýbajúce časti podľa toho ako mu vyšli výsledky a spustil nanovo počítačovú simuláciu z čoho mu systém vyhodnotí stabilitu skupenstva celej vzorky. Po teste stability ide vzorka do laboratória na test funkčnosti a škodlivosti na živých organizmoch. Zatiaľ ani jedna z viac ako 90 tich vzoriek neublížila testovanému zvierat'u. Čo Joan ani neočakával, keďže sa jedna o jednoduchý prípravok podávaný vo forme plynu s prímiesami z voňavých rastlín. Je to vlastne hybrid medzi malou časťou chémie, ktorá uvoľňuje v mozgu konkrétny hormón a prírodných látok, ktoré sa vyskytujú vo väčšom množstve v tomto prípravku a slúžia na stabilizáciu a ľahšiu odozvu v živom organizme. Joan vymyslel tuto formulu už na Oxfordskej univerzite náhodou pri jednom pokuse, keď zistil, že vdýchnutie takejto látky vyvolá eufóriu a vyplaví veľké množstvo hormónov šťastia do mozgu. Náhodné získanie takejto látky ho aj primälo k rozhodnutiu nechať na nejaký čas učenia a povenovať sa doladeniu tohto preparátu. Ako sám na sebe zistil pred rokmi, tak uvoľnenie určitého množstva hormónov šťastia ovplyvní myslenie človeka natoľko, že dokáže myslieť rozvážnejšie a ukludní ho. Sám mal v mladosti brata s mentálnou poruchou, ktorý bol stále viac a viac agresívny a nebezpečný pre seba a svoje okolie. So stúpajúcou paranojou nakoniec spáchal samovraždu. Teraz sa pokúša iba o jednoduchý liek, ktorý by potlačil strach, hnev a záchvaty úzkosti, ktoré veľmi často sprevádzajú mentálne ochorenia a poruchy myslenia.

Vstal od počítača a pomaly prešiel k dverám laboratória zapínajúc si biely plášť. Po naťukaní 12 miestneho kódu sa dvere otvárajú. Prechádza k výlohe s pokusnými zvieratami vedľa ktorého je

počítač slúžiaci na uchovávanie prebiehajúcich pokusov. Systém funguje plne automaticky. Počas víkendu plní a skúša na zvieratách podľa preddefinovaných algoritmov reakcie chovania a predbežné vyhodnocuje, na vedcovi potom len ostáva prejsť si uložené záznamy a prijať stanovisko.

Tento krát zasa nič, podvedome vydedukoval Joan, keďže testovací biely potkan nebol v cieľovej miestnosti kam by sa mal pri úspešnom teste nakoniec dostať. Keď sa však pozrel bližšie zisťuje, že nie je ani v štartovacej zóne A, ba ani v bludisku či bočných sekciách. Je na ňom badať známky nervozity či možno vzrušenia z neočakávaného nálezu. Rýchlo zapína prehrávač s víkendovým záznamom testov, pretáča a úpenlivo vyhľadáva nejaké vodítko. „Moment, do čerta moment. To je čo?“ Prehodí si sám pre seba a zaostří a priblíži svoj pohľad takmer až na monitor. Test spočíva v tom, že testovane zviera je vystavené strachu z toho, že sa podlaha v celom zmenšenom bludiskovom komplexe začne zahrievať. Samozrejme len po únosnú hranicu, lebo v tomto projekte nejde o žiadne extrémny, len o vyvolanie stresu na pokusných jedincoch. V normálnych podmienkach sa snaží zviera zbesilo utiecť. Vždy rovnou cestou vpred bez toho, že by si všímalo kratšie únikové cesty po bokoch. Na tomto videu však vyzerá, že zviera najskôr splašené uteká, ale niekoľko sekúnd nato po aplikácii séra rozprášeného v ovzduší bludiska sa zastavuje. Točí sa a akoby zhodnocovalo situáciu. Vracia sa a vyberá si prvý východ vľavo, našľapuje pomaly, ale obozretne, aby čo najmenej pociťovalo horúčavosť podlahy až sa dostáva po necelej minúte do cieľovej miestnosti, kde ho čaká sladká odmena a podlaha bez teploty. No neostáva len v ňom, ale tlačí si kocku cukru do rohu miestnosti pod vetráciu mriežku a prechádza automaticky skrz dve o máličko, takmer nepatrne väčšie mreže na konci. Bez mihnutia oka, akoby vedelo kam ide, dostáva sa preč z bludiska. Neveriacky Vlastám očiam ostáva Joan hľadiet' na monitor. Po chvíli nervózne nahmatáva tlačidlá pretáčania záznamu a posúva ho na začiatok práve zhliadnutej akcie. Po niekoľkých pozretiach odprevádzaných neveriacky krútiacou hlavou sa postavil a rýchlym krokom podišiel k tlačiarňi kde si poslal vytlačenie celej správy z testu číslo 94. Bez nutnosti poukladať si jednotlivé listy správy či vloženie ich do obalu ich napoly skrčené húževnato stíska zatiaľ čo rýchlym krokom mieri po oranžovo bielej chodbe za vedúcim laboratórií pričom dobre vedel, že je už blízko k dotiahnutiu celého projektu a získaniu finálneho vzorca.

Nasledujúci rok

Jar

„Pani, pani, poprosil by som o pozornosť“ po týchto hlasno a sebaisto prednesených slovách sa auditórium stíšilo na únosnú hranicu a len občasnú zakašľanie vychádzajúce z davu prerušilo tlmený hluk aut z ulice prechádzajúci skrz na ventilačky pootvárané obrovské okná. „Ďakujem“ predniesol marketingový manager spoločnosti HosPex na výrobu a distribúciu liekov v európskej únii, so sídlom v Mníchove. Mark Sundfog bol pôvodcom Nemeck, ale na jeho Anglickom prízvuku by ste to sotva poznali. Mark bol profesionál čo sa týkalo vystupovania pred ľuďmi a prezentáciou najrôznejších produktov ich spoločnosti. Bol to jeden z tých ľudí, ktorý vždy vedia čo majú povedať. Počas školy a neskôr aj v zamestnaní absolvoval nespočetne komunikačných a psychologických tréningov, aby sa stal najlepším v tom čo robí. Firma by naňho nedala dopustiť. Už bol pri zrode viacerých liekov, liečiv a podobných prípravkov čo vám majú v úvodzovkách predĺžiť život. Dobré vedel o čo ide. Ale vedel, že pokiaľ niekomu neuškodí, tak môže aj zaklamať či popýšiť sa najnovším objavom aj keď tušil nefunkčnosť či placebo efekt väčšiny liečiv, ktoré prezentoval. Tento krát, to ale bolo iné. To však Mark ešte nemohol tušiť. Nikto z verejnosti a to sa týkalo aj členov spoločnosti predsa ešte 3SP v skutočnosti neskúšal.

„Dnes, by som vám chcel predstaviť niečo naozaj výnimočné“ za Markom sa rozbehla v aule naozaj skvelo vyzerajúca prezentácia s prvým veľkým slajdom s nadpisom 3SP !

Najskôr vzorce, potom nejaký úvod ako obyčajné, raz sa tam myslím mihlo meno nejakého Joana Mitreho čo pre HosPex pracuje ako výskumný pracovník. „Indikácie pani... tento liek je zázrak pre tých, ktorí už tuto dobu nezvládajú, pre tých ktorým nebolo dopriate mať pokoj na duchu. Tento liek úspešne potláča prejavy strachu, agresivitu, paranoju a pocity úzkosti vyskytujúce sa u pacientov s mentálnym postihnutím. Máme 100 percentnú úspešnosť na dobrovoľníkoch z radov psychiatrických liečební po celom svete. Pacient sa po jednorazovom krátkom inhalovaní cítil lepšie ,bol pokojnejší a ľahšie zvládnuteľný aj po dobu niekoľkých hodín.“ Aj keď Mark vedel vyzeráť presvedčivo a rozprávať zaujímavo, zástupcovia z radov predajcov nevyzerali nadšene. Možno preto, že už boli 4 hodiny popoludní a všetci boli unavený, možno preto, že boli zvyknutý na sľuby a odporúčania a naučili sa ich brat z nadhľadom. Každopádne po pol hodine Markovej prezentácie bolo počuť len par tichých zašomraní, ale väčšia diskusia sa nezačala. Nasledovala ďalšia prezentácia, nejaký nový druh zelenej viagry počas ktorej sa začala sála pomaličky vyprázdňovať. Mark vypol mozog a čakal len na koniec dňa, aby odtiaľto vypadol. Aj keď nič extra neočakával, svoje si splnil a dúfal, že nejaký záujemcovia sa aspoň z odstupom času ozvu. Firma predsa potrebuje výskum niečím zaplatiť, aby sa mohli pustiť do financovania nového lieku. Je to prirodzené, bez dopytu nemôže fungovať výskum a vývoj.

Keď sa Mark dočkal záveru dňa, nasledovala recepcia s bežným rituálom výmeny vizitiek a získavania nových kontaktov. Ako sedí pri stole a hrabe sa od nudy vo svojom mobilnom telefóne, aby preriedil staré maily pristúpi k nemu zavalitý muž v stredných rokoch a osloví ho. „Dobré popoludnie pán Sundfog, som dr. Keerl, som bývalým kolegom dr. Mitreho a zaujíma ma váš 3SP

ako ho nazývate. Mali by sme záujem o patent.“ Preniesol jedným dychom, alebo ďalších otázok zavalitý doktor. Ako sa nazval.

Mark prekvapene zbystril a zahľadený sa snažil zorientovať v tom čo práve počul. Vôbec netušil s kým ma čo dočinenia.

Dr. Keerl bol skutočne významný expert na chémiu a hlavný laboratórny výskumník vo firme Lite Effective Engineering - LEE. Firma ma patent na bezpečnostné protipožiarne dvere a okna, bezpečnostné zásuvky či springers systémy, ktoré pri požiari v budove pokropia celý interiér vodou, aby nedošlo k rozšíreniu ohňa. On však pracuje v novo vzniknutej sekcii - samostatne osobne bezpečie, ktoré ma do budúcnosti veľké ambície. Ale zaseklo sa zatiaľ na fáze výskumu. Vedel dobre o tom na čom dr. Mitre pracoval posledné roky a len čakal na príležitosť ako je táto, aby novovzniknutý a už otestovaný prípravok, zdanlivo s nízkou šancou na využitie prevzal pod svoje krídla.

„Pán Sundfog viem, že nemáte najlepší ohlas čo sa týka predaja 3SP. HosPex prerába a nemá šancu ani za dva roky pokryť náklady na vývoj. S takýmto tempom si nemôžete aj vzhľadom na dostatok sponzorov rozbehnúť viac ako dva nové projekty ročne, čo z vás nakoniec spraví maličkú a zaostalú garážovú firmu. Každému to je jasné, keď si spoločnosť zaplatila dnes na prezentácii hneď polhodinový priestor a poslala sem Vás. Normálne takéto drobnosti predsa nepredávajú je tak Mark?“ Mark sa ostal naňho pozeráť, ale nenechal sa vyvieť z miery. Údaje, ktoré Keerl práve predložil sú predsa nie tajomstvom a každý kto sa pohybuje v brandži sa v týchto skutočnostiach vyzná ako doma. „Pokračujte prosím“ odpovedal Mark ešte stále sa snažiac prezentovať nezaujatým tónom. „Mohli by sme sa jednoducho dohodnúť. Zabezpečím prebratie patentu za sumu čo prevýši vývoj aj vaše doterajšie náklady tri krát plus vám ponúkam distribúciu pôvodného lieku, ktorí bude pokrývať váš dopyt u predajcov liečiv. Vy splníte svoje kvóty, predajom patentu na vás čakajú určité pekne prémie a každý môžeme ísť ďalej po svojom.“ Mark sledoval doktora na pohľad nezaujato, ale už v hlave prepočítaval, že by z takéhoto obchodu mohol vytrieskať naozaj slušné peniaze a potvrdil by svoje postavenie a úspech vo firme. „V čom je háčik?“ spýtal sa Mark. „Prečo by mala spoločnosť, ktorá sa zaoberá bezpečnosťou záujem o liek pre mentálne postihnutých? „Nato vám môžem ľahko odpovedať, Mark“ prehodil s úškrnom doktor. „Zaoberám sa bezpečím ľudí. A ľudia si vo veľa prípadoch ubližujú nechtiac sami. Pracoval som v minulosti s doktorom Mitrom už dávno na projekte látky, ktorá je schopná ukládať ľudskú myseľ. V tom čase sme nemali dost' skúsenosti ani financií, aby sme mohli projekt dokončiť, aj keď som vždy vedel, že Joan... pardon doktor Mitre ma k tomu ani nepotrebuje. V tej dobe sme boli priatelia no naše vzťahy časom ochladli. Sledoval som podľa mojich možností stále jeho prácu a čakal na deň ako je tento. Samozrejme chcem hájiť záujem doktora Mitreho, aby bola látka 3SP aj naďalej liekom ako som už spomínal, o to nemusí mať obavy. Len chcem jej využitie rozšíriť podľa mojich osobných vízií.“

„Stále ste nepovedali ako pán doktor?“ Spýtal sa znova Mark.

„Dostávam sa k tomu priateľu. Predstavte si, že máte veľa ľudí povedzme na futbalovom zápase, na koncerte, alebo v nákupnom centre. Vieme čo sa stane keď vypukne napríklad požiar, unik plynu či je hlásený bombový útok. Každý začína panikáriť a ľudia sa doslova cez mŕtvolu snažia dostať preč, bez rozmýšľania sa tlačia, podupú po sebe a skratka sa pozabývajú niekedy skôr ako sa niečo zle naozaj stane. Ak vymyslíme ako môžeme v takýchto prípadoch ľuďom podať 3SP môžeme ich veľa zachrániť. Ľudské bezpečie je naše poslanie pán Sundfog.“

„Nepočúva sa to zle pán doktor“ odvetil Mark, „ale že by sa vám to podarilo uviesť do praxe tomu

príliš neverím.“

„Realizáciu už nechajte prosím na nás“ povedal zavalitý doktor a podáva patentovú zmluvu Markovi do rúk. „Prezentujte prosím moju ponuku vašim nadriadeným, myslím si, že by s tým nemali mať najmenší problém.“ Nečakajúc na odpoveď sa zvrhol na päte a len pri odchode zavolať spoza pleca: „teším sa na spoluprácu, ste stále hviezda Mark a budete ešte väčšia.“

Zámok Epster v Turíne v severnom taliansku s výhľadom na alpské zasnežené kopce mohol byť jedným z najkrajších a najpríjemnejších miest na oddych, aké si vie človek predstaviť. Jeho obyvatelia však žiaľ nedokážu poskytnutú krásu dobre oceniť, lebo už vyše 50 rokov sú jeho obyvateľmi duševne chorí pacienti. Starostlivosť je o nich nadštandardná, aj preto nie je ubytovanie v tomto zariadení lacná záležitosť. Majú však zato nielen výhody krásneho horského prostredia, ale aj možnosť vyskúšať medzi prvými rôzne špeciálne lieky, či techniku, ktorá by im mala priniesť úľavu. Nad celým zariadením dohliada psychiater doktor Graham. Angličan ktorý sa prísťahoval po štúdiách do Talianska. Do krajiny ktorá ho svojim pôvabom vždy lákala. Dnes ako každý pracovný deň ma sedenia s pacientmi. V jeho tmavým drevom vykladanej kancelárii, v štýle zámku v ktorej je umiestnená planie zapálený kozub. Vonku je krásne slnečno aj keď ešte chladno a odvádiť počť štebot vtáctva. Na stenách je veľa starodávnych obrazov, ľahko identifikovateľných podľa vyblednutých odtieňov farieb ktorými boli maľované. Niekedy predstavovali výjavy z honov na líšky, obrazy ľudí pracujúcich na poliach či deti hrajúcich sa na lúkach. Pomedzi ne sa sem tam zamiešal diplom ozrejmujúci kvalifikáciu súčasného vlastníka miestnosti. Oproti oknu stal veľký a pevný stôl. Pred kozubom pohodlne kreslo a už nie príliš pohodlná stará sedacia súprava, ktorá sa začínala pomaličky párať už z každej strany. Doktor sedel v kresle so zápisníkom v ruke a na okraj si maľoval malé grafičky značky podobne egyptským hieroglyfom. „Čakám“ povedal doktor. Otázka bola mierená na osobu sediacu na starom gauči. Bol to muž, neupravené dlhé husté hnedé vlasy, krémovo biela pleť a veľké čierne oči hľadiace nervózne po miestnosti. Na prvý pohľad to bol asi 40tnik. Očividné sa cítil nesvoj. Prostredie aj keď príjemné mu neprinášalo pokoj. Obzeral sa neľudne okolo seba a len rýchlo odvrkoval krátke frázy „v piatok, v piatok.“ „Dnes je piatok Adam“ pokojným hlasom odpovedá doktor. Zdvihol pohľad z papiera, ktorý mal v ruke a spýtavo sa zadíval na muža na gauči. „O čo som ta žiadal Adam?“ po chvíľke ticha si sám odpovedá „chcel som, aby si sa pokúsil vyjsť na záhradu. Prečo si tam nešiel? Pozri von ako je tam krásne.“ „Popôjdem v sobotu“ znova nervózne a rýchlo odpovedá muž. „Ako dlho ste už u náš Adam? Štyri roky? „ „Štyri a a ppol roka“ odpovie a hlava mu rýchlo trhne smerom od okna.

Zámok Epster severne Taliansko takmer pred piatimi rokmi.

Slnko žiarilo skrz azúrovo modrú oblohu s niekoľkými silno bielymi mrakmi a príjemný teplý vietor ohýbal jelše lemujúce cestu smerom k zámku. Mohutné vozidlo veľké ako limuzína so zatemnenými oknami prechádza branou s obrovskou žltočiernou cedulou. Psychiatricky ústav - EPSTER. Ceduľa vyzerala ako čerstvo renovovaná. Ako auto prechádzalo rýchlo blízko krajnice, vyskakovali z pod kolies drobné kamienky až ďaleko do trávy popri ceste. Pred budovou stal v popredí muž v čiernom obleku a za nim dvaja muži v dlhých bielych plástoch. Auto tak ostro zastavilo na drobnom štrku pre mužom v obleku, že bol až nútený krok ustúpiť. Šofér, veľký muž v kolennej bunde vystúpil, obišiel auto a otvoril dvere svojho spolujazdca. Pomaly vystúpila, mladá žena v silno červenom plstennom kabáte a v ruke držala veľký čierny dáždník. Pristúpila k mužovi v obleku a podáva mu ruku v rukavici. „Teší ma pani Westová,“ oslovil ju. Pri bližšom pohľade bolo zrejme, že sa jedná o doktora Grahama chudobnejšieho o niekoľko vrások na tvári ako má v súčasnosti. „Aká bola

cesta?“ „Pokojná, ďakujem“ odpovedala smutným tónom dáma zatiaľ čo začala otvárať veľký dáždnik. Šofér nato zareagoval, podišiel k zadným dverám a ruku položil na kľučku. Ostal pohľadom na mladej pani. Tá s otvoreným dáždnikom v ruke pokývla hlavou jeho smerom a on naširoko otvoril zadné dvere auta. Všetci traja zostali pozeráť do tmavého priestoru cez otvorené dvere, ale nič sa nedialo. Pani podala dáždnik do ruky vodičovi a sklonila sa do vnútra auta, kde začala prebiehať veľmi tichá a ťažko zrozumiteľná konverzácia medzi pani a človekom vo vnútri auta. Doktor Graham kývol rukou čím dal pokyn dvom mužom v bielych plášťoch, ktorý spozorneli a postavili sa obaja na jednu stranu smerom k zadnému kufru auta. Po krátkej chvíli žena vstala a za ruku jemne viedla čierneho, krátko vlasého tridsiatnika, ktorý sa tváril akoby sa práve zobudil po prehýrenej noci. Keď vystúpil oboma nohami na štrkovanú príjazdovú cestu zostal jemne prikrčený asi vo výške dámy, ktorá ho viedla. Šofér hneď posunul veľký čierny dáždnik nad jeho hlavu a hýbal sa pomaličky s nimi až kým nezmyzli v dvojítych dverách vstupnej budovy. Muž za nimi starostlivo veľké krídlové dvere zatvoril. Vytiahol z vnútorného vrečka bundy krabičku cigariet a začal fajčiť opierajúc sa o zadný kufor auta.

V súčasnosti je panstvo Epster to najlepšie čo môžete svojmu blízkemu, ktorý trpí nejakým druhom psychickej poruchy dopriať. Pacienti sú z celého sveta, ale keďže nadštandardná starostlivosť, akú práve Epster ponúka nie je lacná záležitosť nachádzajú sa tu hlavne zástupcovia vyššej vrstvy. Pacienti nie sú oddelený od okolitého sveta ako to býva v podobných zariadeniach tohto typu, ale vo väčšine prípadoch sa ich rodinný príslušníci pravidelne zapájajú do liečby či už neustálymi návštevami, alebo spoluúčasťou na sedeniach so psychiatrom. V Adamovom prípade je jeho najbližším členom manželka Edít. Počas dnešného sedenia doktora Grahama s Adamom nie je priamo prítomná v jeho kancelárii, ale vo vedľajšej miestnosti sleduje celú udalosť na monitore sediac v pohodlnom kresle v rohu malej miestnosti. Počúva pozorne rozhovor svojho manžela a lekára pričom si netrpezlivo ohrýza hánku pravej ruky. Na monitore vidí ako doktor vstáva z kresla a vyprevádza Adama, cez vstupnú miestnosť kde sedí jeho asistentka. Vracia sa nazad a zatvára za sebou dvere. Prechádza ku dverám na druhej strane kancelárie a vstupuje do miestnosti so sediacou Edít Westovou. Keď sa posadí oproti nej začína rozhovor. „Pani Westová, váš manžel nevykazuje žiadne zlepšenie ani po sedeniach s terapeutom, ani so mnou, ani po liekoch, ktoré som mu predpísal. Je to už takmer päť rokov čo bol vonku z budovy. S takýmto ťažkým prípadom agorafóbie som sa naozaj ešte nestretol. A to pracujem s takýmito pacientmi už od školy.“ Editina tvár je stále jemne zamračená a zosmutnená. Pozerá sa jemne do zeme, ale bez prerušovania lekára počúva. „Chcel by som vyskúšať jeden prípravok. Zhoršenia stavu sa obávať nemusíme, a za pokus to určite stojí. Ide o liečebný prípravok 3SP, ktorý mení náladové stavy v mozgu človeka uvoľňovaním niektorých hormónov v tele a tým by mohol Adamovi aspoň na kratšie chvíľky pomôcť prekonať strach z otvorených priestorov. Možno už tento týždeň pôjdete s manželom ruka v ruke do parku na prechádzku.“ Doktor sa očividne snaží Edit zlepšiť náladu. Tá však nedáva na sebe znať žiadnu zmenu emócií. Aj keď možno cíti vo svojom vnútri iskričku nádeje, ostáva sa s kamenným pohľadom dívať do zeme. Hrobové ticho v momente preruší len zavrzganie kresla keď z neho Edit rýchlo vstala a postavila sa nad doktora. „Robte čo uznáte za vhodné, je to vaša zodpovednosť! Už pred piatimi rokmi ste mi sľuboval to isté, splňte svoje sľuby!“ A bez rozlúčky odišla z miestnosti. Doktor vedel, že mieri rovno do haly za svojím manželom. Bola to dobrá žena a už päť rokov skoro každý druhý deň navštevuje manžela, presťahovala sa do susedného mesta, aby mu bola čo

najbližšie. Na liečebné náklady minula väčšinu rodinného imania a naučila sa žiť skromne. Aj keď je vždy zatvorená s ním v jeho zatemnenej izbe neopúšťa ho a snaží sa mu pomôcť ako je len v jej silách. Doktor cítil zodpovednosť za túto rodinu, ako aj za ostatných pacientov, ale tento bol naozaj jeden z mála, ktorý ani po rokoch nepreukázal žiadne zlepšenie stavu. V kancelárii cestou okolo krbu doň prihodí dve väčšie polienka a sadá si za svoj pracovný stôl. Počítač je zapnutý a rýchlym pohybom myši vypína šetrič obrazovky s pohybujúcimi sa hodinami. Stlačením klávesy W v jeho programe so záznamami o pacientoch sa skokom presunie na položku pacienta **West Adam**. Potvrdí a je v Adamovej zložke. Klikne myšou na záložku **Popis Ochorenia**. A začne behať očami po monitore, aby sa zorientoval v predošlých udalostiach vývoja ochorenia.

Prvý záznam:

Na pohotovosť bol privezený mladý muž. Vykazuje silné známky strachu a podráždenosť. Sťažuje sa na bolesti hlavy a silné hučanie v ušiach. Vlasy vzadu na hlave zalepené uschnutou krvou, vytekajúcu z tržných rán hlavy. Podľa manželky, ktorá s ním prišla do nemocnice si rany spôsobil sám, keď na ulici v strede dňa skolaboval a snažil sa natlačiť pod stojace auto vedľa obrubníka. Po ošetrení rán a podaní ukludňujúcich liekov ostáva pacient v nemocnici 24 hodín na pozorovanie.

Druhý záznam:

Pacient po noci strávenej v nemocnici mal pri rannej vizite oveľa lepší stav, tlak mal v poriadku a bolesti hlavy prešli. Pri pokuse opustiť nemocnicu za doprovodu manželky v poobedných hodinách znova skolaboval, tento krát mu lieky neposkytli úľavu a prebdel celú noc sťažujúc sa na silné bolesti hlavy. Vyšetrenie neurológa neposkytlo žiadne vysvetlenie a na mozgu pacienta neboli nájdené žiadne anomálie.

Tretí záznam:

Pacient po dvojtýždňovom pobyte v nemocnici nie je schopný odísť von z budovy, lebo má podľa vlastných slov „STRACH.“ Je presunutý do starostlivosti psychiatra, ktorý sa mu venuje denne počas pravidelných sedení. Podľa niekoľkých psychiatrických vyšetrení trpí pacient preludmi, ktoré sú následne zodpovedné za silnú agorafóbiu. Ochorenie nemá štandardný priebeh a ani po aplikovaní liekov sa pacientov stav nezlepšuje. Psychiatrická správa odporúča pacienta do dlhodobej starostlivosti zariadenia pre duševne chorých pacientov.

Štvrtý záznam:

Začiatkom mesiaca k nám nastúpil nový pacient Adam West. Má 32 rokov, po fyzickej stránke zdravý jedinec, vykazuje silné známky strachu z otvorených priestorov.

Liečba: Pravidelné sedenia, hypnóza, návštevy blízkych, interakcia so spolupacientmi, mierne antidepresívna

Doktor sa zadíval na aktuálny riadok dokumentu **Liečba** a dopísal **3SP**.

Konečne sa ukázalo slnko, milujem toto obdobie. Cítim ako prichádza jar a to ma naplňa optimizmom. Je to moja životodarná energia, ktorá ma po zime vyťahuje zo zimného spánku. Človek cíti ako sa nabíja pozitívnou energiou pri prvých teplých jarných dňoch. Teplota už je par dni okolo 20 stupňov Celzia, tu v Portugalsku máme viac teplotných pasiem. Ja bývam v severnej oblasti. Máme tu vychýrené lyžiarske strediska o ktoré práve ja veľký záujem neprejavujem, ale počas leta je aj vychádzka do hor veľmi príjemným zážitkom. Mám pred sebou predĺžený víkend, ktorý ma robí ešte veselším a len podporuje už tak dobrú náladu. Štyri dni voľna padnú naozaj vhod. Aj keď to teraz v práci také hektické nebýva rad si odpočinem a povenujem sa priateľke. S Erikou sme začali spolu bývať. Hlavne z finančných dôvodov, ale som tomu rad, klape nám to. Na víkend plánujeme výlet loďou, ale v piatok si pôjdeme po dlhom čase niekam sadnúť do baru, alebo zatancovať do klubu. Už sa nato veľmi teší takže aj keď takej zábave neholdujem nemôžem ju sklamať. Sedím v autobuse, bežné využívam hromadnú dopravu, lebo vlastne auto je veľmi nákladná položka, ktorú si nemôžeme momentálne dovoliť. Prichádzam do bytu, Erika tu ešte nieže. Je len par hodín po obede, pustám si televízor a zaspávam pri správach.

„Vstavaj spachtoš“ počujem Erikin hlas.

„Snáď nechceš celý večer preležať doma?“

Posadím sa a pozerám na hodiny, je pol siedmej večer. Erika už nachystaná sa maľuje v kúpeľni pred zrkadlom. Je to pekné dievča, menšej postavy, blond vlasy a ma ten najmilší úsmev, aký poznám.

„Vidím, že seňorita už je ready na dnešný večer“ podotýkam s úsmevom, načo mi ona odpovedá: „ale seňor ma asi ešte čas“

Do päť minút som oblečený a obúvam si bledomodré kolenné tenisky. Erika sa mi snaží prerozprávať zážitky dnešného dňa a zatvára za nami dvere. Len horko ťažko sa dokážem sústrediť na jej slová a ešte z rozospatým pohľadom si ju premeriavam cestou vo výťahu. „Prvú pijem kávu“ začnem troška nevrlo, ale nevydržím a prejdem do úsmevu. „Ak to nebudeš piť celý večer“ odpovedá a výťah zastavuje na prízemí nášho panelového domu. Pri východe na ulicu vidíme, že autobus tam už čaka. Dobiehame ho a tlačíme sa aj s ostatnými mladými čo tiež putujú na piatkový záťah do barov. Uf ,nejaký podnapitý pankáč mi stále stúpa po topánkach. Neznášam preplnenú MHD !

Klub 61 do ktorého chodíme už od školy sa nachádza na kraji mesta blízko železničnej stanice. Nebyť toho, že je klub vybudovaný v podzemnej časti budovy boli by počuť hlásenia vlakov až priamo k baru. Cez deň funguje aj vonkajšia terasa, ale na večer sa všetci zoskupia vo vnútri, aby počúvali hudbu, popíjali či tancovali. Pristúpil som k jukeboxu a vyberám skladbu, ktorá je tretia najhranejšia. Náhodou je to aj skladba, ktorá mi pripomína moju Eriku, lebo sme pri nej spolu prvý krát v tomto bare pred 4mi rokmi tancovali.

Sadám si späť k nášmu stolu, Erika mi začína rozprávať o kamoške čo sa rozišla s priateľom. Ja sa na jej rozprávanie dokážem sústrediť len okrajovo. Stále si nemôžem prestať všímať skupinku mladých chalanov sediacu v rohovom boxe. Myslím, že jedného z nich od niekadiaľ poznám, ale nemôžem si spomenúť kde som ho už videl. Snažím sa sledovať Eriku a jej rozprávanie pričom pomaly popíjam čapované pivo. V bare ešte nie je veľa ľudí. Zvyčajne sa naplní až o 11 v noci, kedy sa sem popresúvajú aj štangasti z okolitých malých krčiem. Oblasť okolo železničnej stanice je v našom meste vychýrená rôznymi klubmi a krčmami.

Čas letí ako voda, pijem jedno pivo za druhým, ľudia sa mihajú okolo nás, tancujeme. Ani som si neuvedomil a je už po polnoci. Zábava na parkete vrie v plnom prúde, niekoľko mladých ľudí tancuje už aj na pódiu pri DJovi. Odrazu začujem ranu z pravej strany parketu, kde sa pódium zbieha s barovým pultom. Obrovsky reproduktor, ktorý tam stal na podstavci vybuchol a časť baru sa vznietila. Ľudí postávajúcich v rohu barového pultu odhodil výbuch na zem a sklenená výplň za barom vyhrčala na čašníkov stojacich za pultom. Nepočul som nič, len pískanie v ušiach a to som stal pekných par metrov od toho miesta. Zo zeme vstávajúce dievča si drží oboma rukami tvar a cez prsty jej steká krv, vedľa nej ležia dvaja ľudia bez znakov vedomia. Oheň sa rýchlo rozširuje cez dekorácie až na pódium, kde sa nachádzala skupina už asi dvadsiatich ľudí, ktorí sa hrnuli jeden cez druhého dole. Poškodený reproduktor začal iskriť až do vzdialenosti niekoľkých metrov, a iskry padali priamo medzi ľudí a pálili ich skrz oblečenie. Ľudia z pódia začali padat' priamo na hlavy tých čo boli natlačený pod nim. Ťarcha davu ma pritlačila k zemi a musel som silno mikat ramenami, aby som okolo seba spravil miesto aspoň na dýchanie. K zemi pri mne bola natlačená aj Erika, videl som, že je v poriadku, ale tlak masy ktorá sa stále pohybovala akoby žila vlastným životom celku bola takmer neznesiteľná. Svojoľné sme sa prevaľovali zo strany na stranu. Mal som pocit, že mi to doláme ruky. Tlak ľudí hrnúcich sa cez nás stále už neznesiteľne narastal. Videl som vystrašené a ukričané tváre, ale nepočul som stále nič len pískanie v ušiach. Všetko sa to dalo merať len asi na niekoľko sekund, ale ako to už býva pri vysokej hladine adrenalínu človek vníma dianie okolo seba akoby v spomalenom filme a uvedomuje si každý detail. Odrazu som si všimol ako začal prúdiť od stropu jemne zelenkastá až takmer priesvitná para. Myslel som si že sú to efekty diskotéky. Keď sa cez ňu predieralo svetlo reflektorov javila sa hustejšia a padala rýchlo až k zemi akoby bola ťažká. Keď sa cez nás prehnala začalo sa mi dýchať akosi ľahšie. Bola cítiť príjemnou vôňou lesa a zaplnila celý priestor vo vnútri baru doslova v niekoľkých sekundách. Začal som si uvedomovať, že tlak ktorý dav vytváral hrnúc sa do bezpečia povoľuje a stáva sa znesiteľnejším. Na tvárach ľudí okolo som už nevidel tie krčovité výjavy sprevádzajúce krik či zdesenie. O malú chvíľu sa mi podarilo postaviť zo zeme a za ruku som zodvihol aj Eriku. Pomaly a pokojne sme sa všetci posúvali k prednému východu. Keď som sa obzrel tak pódium a časť baru boli ešte stále v plameňoch, ale nezdala sa mi situácia taká vážna ako na začiatku.

O niekoľko minút sme už boli na čerstvom vzduchu. Pracovníci ochranky podniku nás navigovali, aby sme vychádzali von jeden po druhom. Zaľahnutie v ušiach mi postupne prestavalo a ja som počul vrav davu okolo a zvuky blížiacich sa sirén. Eriku som držal za ruku a jemne ťahal mojim smerom, bal som sa o ňu, vedel som, že v mladosti prekonala niekoľko astmatických záchvatov a stresujúca udalosť môže takéto ochorenie veľmi ľahko znova naštartovať. Zobral som si ju bokom, pozrel sa jej do očí a povedal: „dýchaj, neboj sa.“ „Ja sa nebojím“ odpovedala mi s úplne kludnou tvarou.

LETO

„Dovoľte, aby som u nás v štúdiu privítala, jedného z najuznávanejších svetových leaderov v oblasti obchodu pána Jonathana De La Goya.“ S hrmivým potleskom a standing ovations zaznejúcim z publika vpochodoval do štúdia kanálu 6 muž nižšej postavy. Meral len niečo cez 160 cm, mal mladícky výraz tvare, husté hnedé na krátko ostrihané vlasy a dokonalé zuby. Keby ste ho nepoznali mohli by ste si ho ľahko pomýliť s filmovou hviezdou typu Tom Cruise. Mával naširoko rukami na pozdrav smerom k publiku a podišiel až tesne k moderátorke, ktorej podal priateľsky ruku a tu jej následne pobozkal. Moderátorka bola tiež nízka, červenovláska s vlasmi po pleciah a okuliarmi. Na prvý pohľad intelektuálka. Bola známa svojim výborným všeobecným prehľadom. S hosťami, ktorých si do talk show vždy sama vyberala dokázala držať krok v diskusii nech už sa jednalo o akúkoľvek tému. Pravdepodobne sa asi len vedela dobre pripraviť, ale niektorí ľudia ju zato doslova žrali a nedali na ňu dopustiť. Stalo sa niekoľko krát, že dokázala dobehnúť aj sebalepšího odborníka v otázkach, ktoré mala pripravené. O tom či už si ich pripravovala sama, alebo mala za sebou tím intelektuálov sediacich za knihami nebolo podstatné. Štúdio alfa, ako sa volala jej talkshow sa vysielala každú stredu a piatok. Prostredie štúdia kde sa relácia natáčala bolo naaranžované do sýto oranžovej farby. Rovnakú farbu mala aj moderátorka na sebe ako doplnok k svojmu bielemu kostýmu. „Pán Goya, prosím sadnite si“ prívetиво ho usadila na rúbusny gauč a ponúkla minerálkou. „Dovoľte, aby som v krátkosti predstavila vašu spoločnosť.“ Povedala a nad ich hlavami sa rozbehol film premietaný na veľkom bledom modrom platne. Hrmiaci hlas komentátora začal: „Jonathan De La Goya je výkonným riaditeľom a majoritným vlastníkom spoločnosti HosPex, ktorá sa roky stará o naše bezpečie či už sme doma, v práci, cestujeme, alebo sme vyrazili za zábavou. Spoločnosť s obratom viac ako jedna miliarda eur funguje už od roku 2017. Pred par mesiacmi sa dostala do popredia záujmu vynálezom plynu PROTECTOR, ktorý eliminuje pocit strachu v mozgu človeka tým, že vyvoláva nadmernú tvorbu endorfínov a pridružených látok. Protektor začala spoločnosť HosPex využívať v priestoroch s veľkým výskytom ľudí; aby zabránila panickým reakciám pri nečakaných okolnostiach, ktoré tam môžu vzniknúť. Prezentáciu dopĺňala pôsobivá melodická hudba a farebné obrazy zamerané na spoločnosť samotnú či veľké skupiny ľudí. Viac nám o tejto prevratnej technológii porozpráva človek, ktorý je odborník na slovo vzatý Jonathan Dela Goya ! Svetlá v sále sa znova rozsvietili a ozval sa ďalší obrovsky aplauz pri ktorom ľudia vstávali zo sedadiel. Moderátorka musela obecnosť stíšiť, aby sa mohlo pokračovať vo vysielaní. „Väzení, prosím o ticho, sme v priamom prenose a máme vyhradený vysielací čas, ak sa chceme niečo od pána Goyu dozvedieť musíme pokračovať.“ Požiadala divákov s náznakom úpenlivosti. Zabrало to. Aj poslední v publiku si pomaly posadali a relácia mohla pokračovať. „Pán Goya, ako dlho už pracujete v spoločnosti HosPex?“ „Tento mesiac je to presne 5 a pol roka, ak sa nemýlim“ odvetil s úsmevom. „A čo bola najväčšia akcia, akú ste v spoločnosti zaviedli?“ Spýtala sa ho s jemne nabiehajúcim úsmevom na perách. „To viem úplne presne, keďže to bolo pred nedávnom. Rozhodne to bolo uvedenie Protektor plynu do hromadného používania verejnosťou.“ Publikum znova vstalo a spustilo hromzíaci potlesk. Asi po pol minúte, keď sa všetci utíšili moderátorka vstala z kresla, prešla pred ľuďmi v sále a otočila sa na Goyu. „Viete prečo vám tak tleskajú?“ Predniesla skôr rečnícky nakoľko si začala aj sama odpovedať. Zdvihla ruku pozvoľná

namierenú medzi ľuďmi a začala: „toto Jonathan sú ľudia, ktorých sme špeciálne vybrali do dnešnej relácie. Ľudia, ktorí si už mohli vyskúšať a aj vyskúšali účinok vášho prevratného Protektor plynu. Väčšine z nich tento plyn zachránil život, tak sa nemôžeme diviť, že vám tak fandia“ dohovorila s úsmevom a prešla pomaly nazad na svoje miesto k Jonathanovi. Napila sa z pripraveného pohára s minerálkou, aby si schladila vyschnuté hrdlo z horúceho a suchého vzduchu, ktorý bol v štúdiu a pokračovala. „Všetci dobre vieme kde pracujete a akú funkciu zastávate, môžete nám povedať aj niečo o svojom súkromnom živote? Priblížte nám výkonného riaditeľa v súkromí.“ Jonathan aj keď všeobecne známy človek nebol zvyknutý na takýto záujem o svoju osobu. Nepracoval v priemysle, o ktorý by býval niekedy takýto mediálny záujem. Raz za rok sa s manželkou ukázal na výročnom plese spoločnosti, kde sa vyskytovali aj kamery lokálnej televíznej stanice, ale on sa do popredia nikdy zvlášť nehrnul. Sám ani podobne relácie ako boli talkshow, točiacie sa okolo vyfešákovanych celebrit nesledoval, lebo ho jednoducho nezaujímali. Nikdy ho nenapadlo, že by mohol patriť do stredu záujmu médií. Aj napriek tomu sa mu záujem o jeho osobu prekvapivo páčil a užíval si pobyt na výslňi a svojich 15 minút mediálnej slávy. „Okay, takže ja mam s manželkou tri detičky, sú to všetko dcéry. Sú vo veku 16, 12 a 5 rokov. Všetok svoj voľný čas sa snažím stráviť s nimi. No v poslednej dobe mam toho času menej a menej, keďže cestujem po svete a predstavujem naše produkty. Od uvedenia protektoru na trh je oň záujem už vo viac ako 50tich krajinách sveta. Ale to zasa zachádzam do biznisu, pardon. V poslednej dobe tieto skutočnosti komentujem tak často že ich začnem vykrikujem asi aj zo sna“ pridal komentár s úsmevom. „Moja najstaršia dcéra Anna navštevuje mimo školy aj kurz hry na klavír a ma za sebou aj niekoľko naozaj úspešných koncertov. Sme na ňu všetci veľmi hrdý. Mladšie dcéry Veronica a Jane trávia väčšinu času pri spoločnej hre u nás doma, alebo na dvore za domom kde mame jazierko z rybami. Sú to taký ich domáci maznáčikovia a trávia cele hodiny ich pozorovaním, kŕmením a fotografovaním. Máme celú halu oblepenú fotkami rýb, vyzerá to u nás ako vo zverimexe“ po dohovorení ukázal široký úsmev, ktorý mu odokryl veľké biele zuby. „Ja vo voľnom čase jazdím mojim športovým autom značky Porsche po závodnom okruhu tu v okolí a snažím sa zlepšiť svoj osobný rekord. Manželka Anna je majiteľka a prevádzkarka golfového klubu a tiež náruživá golfistka. Zúčastnila sa už niekoľkých turnajov s naozaj pekným výsledkom. To by bolo z môjho súkromia a rodiny asi tak všetko podstatne. Čo by vás ešte zaujímalo?“ Nastala dlhšia pauza, ktorú moderátorka ukončila tichým hlasom a jemným úsmevom na tvári: „Je niečo také z čoho mate strach?“ Otázka bola položená lebo Protektor plyn odbúrava pocit strachu v mozgových receptoroch. Bez rozmyšľania očividne neprekvapený vopred dohodnutou otázkou odpovedal: „Mam strach z pavúkov, volá sa to arachnofóbia. Ale nepríjemné je pre mňa vidieť iba veľké pavúky. Malé pavúčky mi strach nerobia. Nevieam si predstaviť, že by som sa dotkol takého chlpatého veľkého pavúka. Asi by som dostal panicky záchvat.“ „Napriek tomu sa o to dnes pokúsite, mam pravdu?“ Spýtala sa moderátorka. „Vyskúšam to,“ začal sa pozerat smerom do zákulisia a netrpezlivo si prešiel rukami po tvári, čím si zotrel nahromadený pot z horúčavy reflektorov „ale zoberiem si niečo na pomoc.“ Asistentka réžie, pod svetlom reflektora v okamihu prinášala na striebornom podnose, malý žltý plastový inhalátor. Kamera prináša detailný záber podnosu na hlavnú obrazovku. „Ešte než začneme, koho nápad bol naplniť Protektor plyn do inhalátoru, pre použitie širokou verejnosťou pán Goya?“ „Priznám sa bol môj, ale prečo nevyužiť takýto prípravok v širšej škále keď ho uz mame k dispozícii nemyslíte? Spomeňte si napríklad na liek Viagra, ktorý je vlastne vyvinutý ako liek na poruchy srdca a nízky tlak, pričom jej terajšie a aj populárnejšie uplatnenie nemusím predstavovať“ asi nikomu“ odpovedal s jemne nervóznym výrazom. Ozval sa vystupňovaný zvuk bubnov a v zadnej časti štúdia sa za zdvíhajúcou oponou

odrávalo veľké terárium. Reflektory sa namierili presne do toho miesta štúdia. A kamera začala prenášať priblížený obraz terária na hlavnú obrazovku. V presklenom teráriu s rozmermi asi dva krát tri metre sa prechádzalo asi 100 chlpatých tarantulí, každá väčšia ako päť dospelého muža. Pri teráriu stál muž v dlhom bielom plášti, ktorý bol očividne chovateľ a vlastník strašidelnej náplne sklenenej klietky. Moderátorka posmeľuje Jonathana a očami ho tlačí pred sebou k miestu s teráriom. Sama plná strachu. Je na ňom zreteľné vidieť nepokoj a kvapky potu zrejúce mu na čele. „Čo vaše pocity Jonathan?“ Na Jonathanovej tvári bolo ľahko čitateľné napätie a nepokoj. „Na stupnici nepohodlia od 1 do 10 sa cítim tak na 12“ snažil sa odľahčiť situáciu a vetu prehodiť s vnúteným úškrnom, ale ten mu zamrzol pri pohľade na tarantuly presúvajúce sa jedna po druhej v sklenenej bedni. „Okey tak čo sa vlastne teraz odo mňa očakáva?“ prehovoril a pohľadom nervózne preskakuje od moderátorky na miesto réžie v zákulisí. Je očividne nesvoj a pod nátlakom strachu si prestáva uvedomovať prítomnosť kamier. „Noooo, stačí ak si ich za mňa pohladkáte. Mimochodom vy ste sa už v reáli tiež s Protektorom stretol mam pravdu? Patrite k jedným z tých čo mu ďakujú za svoj život, ako aj tu naši hostia v publiku. Prezradte nám to.“ S trasúcim hlasom odpovedal: „naťahujete čas, aby ste videli ako budem potiť krv, pravda? Protektor mi zachránil život pri bombovom atentáte v Londýnskom metre. Prežili sme aj s kolegom len zázrakom. Panikáriaci ľudia nás takmer udupali pri turniketovom vstupe do metra, ale nakoniec všetko dobre dopadlo práve vďaka Protektorovi.“ V teráriu sa neprestajne hemžili obrovské pavúky a prechádzajú jeden po druhom v snahe zorientovať sa v cudzom prostredí Jonathan sa snažil tváriť nezaujato ich pozorovaním, ale čím viac sa snažil tým viac bola viditeľná pulzujúca žila na jeho čele. „Čo ma teda to teda čaká“ spýtal sa hlasom ,v ktorom bolo cítiť očakávanie, aby mal všetko už za sebou. Moderátorka po tejto jeho otázke dala pokyn rukou do zákulisia odkiaľ v momente na kráčal technik tlačiaci so sebou posuvne schodište na kolieskach. „Stačí ak vstúpíte do terária a môžeme v rozhovore pokračovať“ Jonathan úzkostlivo prehltol nahromadené sliny v ústach a bez ďalších komentárov sa načiahol po inhalátore s protektor plynom, ktorý držala asistentka na tácke. Spravil dva hlboké nádychy z inhalátora a potom jeden veľký výdych. Dal si pomaly dole sako, podal ho blízko stojacej asistentke s táckou a vybral sa dva kroky ku schodíkom. Naposledy sa otočil k publiku, ktoré so zatajeným dychom nevydalo tento krát ani hlásku. Keď stupil na prvý schod, ešte sa jemne triasol, ale po druhom a tretom schode sa jeho krok spevnil a skludnil. Za pár sekúnd pokladá pravú nohu na horný schod ktorý je napevno uchytený v teráriu a všetky zraky sú uprene naňho. Celú akciu dopĺňa tichá, ale pôsobivo veľkolepá hudba, akoby sa človek pokúšal postaviť prvý krát na mesiaci. Po krátkej chvíli už stojí v strede terária a ruky pomaly spusti nadol pohľadom upierajúcim na dno terária hemžiace sa veľkými pavúkmi. Opatrne prešľapoval, aby niektorému neublížil. Práve mu jeden prešiel po topánke a odcupotal ďalej. Jonathan zdvihol hlavu, pozrel sa na moderátorku a s úsmevom prehodil: „vidíte? Vôbec ich nezaujímam. Nevšímajú si ma. Nevieť čoho som sa mal báť.“ Na jeho prejave je vidno pokoj. Jeho postoj sa uvoľnil a vyzeral ako vojak v pohove. „Môžeme pokračovať v diskusii.“ Moderátorka veľmi z vídavo s uprenými očami pozorovala vývoj Jonathanovho správania, od napätia ,strachu, úzkosti až po absolútny pokoj. Vyzerala prekvapene a troška nedôverčivo voči tomu načo sa teraz dívala. Pootočila sa do réžie, akoby chcela niečo povedať no slova sa zasekli na pol ceste. Rýchlo otočila hlavu späť pohľadom na Jonathana a vyzerala zamyslene, akoby nad niečím uvažovala. Po niekoľkých momentoch ticha, sa načiahla po žltom inhalátore a dva krát sa zhlboka nadýchla. Publikum zašumelo a spozornelo ako videlo mladú moderátorku, ako vchádza pomaly krok po kroku do terária za Jonathanom, ktorý jej podával ruku a pomáhal zo schodov. Posúval sa čím jej robil vedľa seba miesto. „Vždy rad uvítam spoločnosť

krásnej ženy“ so stále nasadeným úsmevom konštatoval Jonathan. „Takže ten rozhovor, ako som vám sľúbila, teraz už môžeme pokračovať“ odvetila mu moderátorka. „Aké mate zo súčasnej situácie pocity Jonathan?“ Nemusel sa dlho zamýšľať: „cítim sa ako keby stojím na ulici a čakám na autobus. Nezamýšľam sa zbytočne nad niečím takým ako že tu po mne lozia chlpaté pavúky. Nie je to pre mňa podstatná informácia a uvedomujem si to. Akoby som sa zamýšľal len nad celkom a nevnímal si nepodstatné detaily. Tie len vzbudzujú pochyby a strach.“ Moderátorka zamyslene počúvala a dodala: „ako keď sa nezamýšľam nad tým, že dýcham a preda sa pravidelne nadychujem. Ak by som sa zamýšľala nad tým, že dýcham tak by sa mi dýchalo ťažšie, a možno by mi pocit úzkosti dýchať po čase zablokoval. Nevedela som si to predstaviť až do teraz, ďakujem za možnosť vyskúšať si upokojovací plyn spoločnosti HosPex.“ Pri tejto záverečnej vete zdvihla patričné hlas, aby tým ukončila prvú časť prenosu a na pozadí znelky reklamy bolo počuť hrmiaci potlesk zatiaľ čo oni dvaja vychádzali pomaly z terária von spať na pódium.

Slnkom zaliate sobotné ráno na čistej piesočnej pláži. Je príjemne teplo a horúčavy z rozpáleného poludňajšieho slnka sú ešte v nedohľadne. Sedím na móle a nikde nie je ani živá duša. Slnko vyšlo len pred niekoľkými desiatkami minút. Počúvam špliechanie vln, džavot morských čajok a užívam si pokoj, ktorý oceán prináša. Vždy môžem ľahšie uvažovať keď som na tomto mieste. Všetky problémy a starosti všedných dní sú razom preč. Drahú som nechal doma, neviem či ešte spí, ale nikdy sa neberie so mnou takto ráno. Vie, že obľubujem chvíľky samoty. Nachádzam v nich pokoj a taký vyrovnaný človek som potom celý deň oveľa príjemnejší spoločník. Ako sa snažím vyčistiť si hlavu a na nič nemyslieť, v diaľke na obzore azúrového mora sa črta obrys loďky. Približuje sa prekvapivo rýchlo a už po niekoľkých minútach je jasne badať skupinu ľudí, ktorí sa presúvajú po palube. Po krátkej chvíli loď prepláva popri móle, na ktorom sedím. Na boku lode je už čitateľný veľký nápis. **Potápanie zo žralokmi, teraz prístupné každému. Protektor plyn pre skupiny nad 5 členov zdarma.** Pousmial som sa nad absurdnosťou použitia plynu, prioritne vyvinutého ako liek pre duševne chorých ako som pred nedávnom zistil. Loď rozčerila pokojnú hladinu mora, pričom za sebou ešte ťahala veľkú kletku na pozorovanie žralokov, ktorá sa vznášala tesne pod hladinou. Ľudia na lodi mali poobliekane neoprénové overaly, ktoré si pravé dávali pracne dole, čo značilo výmenu osádky a ďalších odvážlivcov čakajúcich na neuveriteľné dobrodružstvo. Kameraman na ľavoboku lode ešte natáčal zábery mora a posádky ako sa preoblieka, aby mali platiaci si turisti možnosť zobrať si zo zážitku z potápania aj video záznam z celej akcie. Ešte chvíľku som pozoroval horizont, sem tam sa už prehnal po hladine vodný skúter, či menší čln. Pozrel som na hodinky, vyskočil na nohy a upaľoval smerom k mestu. Ešte som chcel kúpiť nejaké ovocie na trhu, aby mala Erika čerstvé a zdravé raňajky. „Už asi vstala, prídem neskoro“ zašomral som si pod nos a poklusom som sa rozbehol pozdĺž pláže.

V lesoch severného Talianska leto nikdy nedosahuje pocitovo vysoké teploty a aj napriek ostrému slnku je tu podnebie príjemne znesiteľné. Je to hlavne kvôli príjemne chladnému vánku zo severu od Talianskych Álp, na ktorý sa tu spoliehajú dovolenkujúci hostia. Patria medzi nich hlavne staršie manželské páry, ktoré sa chodia pred horúčavou každoročne skryť do týchto lesov. Na jednej strane úbočia je rad hotelov, obchodov a promenád, na strane druhej osamotený a takmer do lesa vtlačený zámoček Epster. S prednej strany s výhľadom do údolia, s ostatných strán obkolesený vlastnou záhradou a lesom. V záhrade sa prechádzajú pacienti a ich rodinný príslušníci ako po väčšinu takýchto slnečných dní. Aj doktor Graham sedí na lavičke pred zadným vchodom do budovy a v ruke drží veľkú šálku kávy. Má práve po prestávke na obed a ešte ho v priebehu nasledujúcich hodín čakajú tri sedenia s pacientmi. Snaží sa nabráť potrebnú energiu po výbornom obede. Má očividne dobrú náladu a už niekoľko minút ostal zarozprávaný s okoloidúcou mladou ošetrovatelkou, ktorá mu je už dlhú dobu sympatická. Na jeho miernom úsmeve je jasné, že je potešený z jej prítomnosti. Doktor sa nikdy neoženil, aj keď rád spomína, že je ženatý so svojou profesiou je to skôr výhovorka nato, že nikdy nestretol spriaznenú dušu. Doktorova pozornosť sa odrazu presunula z mladej slečny na pána, ktorý prehádzal bez povšimnutia okolo nich. Mal na sebe tenkú prechodnú športovú bundu úplne rozopnutú a pod ňou krátke biele tričko. Nohavice patrili k bunde a tvorili súpravu. Bol to Adam West. Pohyboval sa svižne a vzpriamene. Mieril k strednej časti záhrady kde stála menšia fontána, ktorá bola práve nefunkčná, ale plná vody. Doktor prestal vnímať čo mu mladá žena rozpráva a s pohľadom úplne prišpendleným na Adamovi sa jej len ospravedlnil a vydal sa za ním skratkou cez trávnik. Nahodil také tempo, že ho dobehol skôr ako Adam stačil prísť k fontáne a dotkol sa mu pleca. „Adam, čo tu robíš?“ Otočil sa na doktora a s pokojným výrazom odpovedá: „chcel som si len zapáliť“ pohľadom prebehne slabým polkruhom po oblohe nad sebou a znova sa pozrel a doktora. „Ale nemám asi oheň, nemáte?“ Doktor sa jemne zakoktá „m-moment, Mike!“ Okríkne neďaleko stojaceho ošetrovateľa. „Pod' sem! Požičaj mi zapaľovač.“ V momente pripaľuje Adamovi cigaretu, pričom sa mu roztrasú ruky. „Ako sa cítiš Adam? Hlava ťa nebolí?“ „Je mi fajn“ stroho odpovedá Adam, sadá si na nízky kraj fontány a vychutnáva si cigaretu. „Viem, že som nebol dlhý čas vonku a viem, že by sme sa mali porozprávať, ale prosím nechajme to na zajtra doktor, nemám nato teraz náladu.“ „Samozrejme Adam, užite si to tu, dnes je pekne, ak chcete zavolám vašej manželke, aby dnes prišla. Myslím, že má naplánovanú návštevu až o dva dni, ale takto by vás určite rada videla.“ „Prosím Vás o to.“ Odpovedal Adam a úpenlivo sa mu zadíval do očí. „Okey, vidíme sa neskôr“ a vybral sa spať k budove. Adam sa ostal dívať smerom do lesa a potom pohľadom prebehol na skupinku pacientov, ktorý hrali petang na okraji záhrady pri vysokom živom plote. Zhlboka vydýchol a zahodil napoly dofajčenú cigaretu do stojatej vody vo fontáne.

Edit Westová cestovala z obeda, pri ktorom sa stretla s klientom. Pracovala ako právnička, pre malú súkromnú firmu. Jej práca si vyžadovala veľa času a len veľmi ťažko si našla priestor aj na niečo iné ako na návštevy manžela. Jej život bol namáhavý, po tom ako sa odsťahovala z domu od rodičov a súrodencov, aby mohla poskytnúť manželovi čo možno najlepšiu starostlivosť a byť s nim, ostala úplne sama. Pri zdravom rozume ju udržovali dlhé večerné telefonáty so sestrou, ktorej sa mohla vždy bez starostí vyrozprávať. V aute sa jej ozval už známy signál jej auto telefónu a na prednom paneli auta vyskočila hláška: **Hovor: Dr. GRAHAM**

Edit stlačila ľavé tlačidlo jej multifunkčného volantu a v celom aute sa namiesto rádia ozval nadšený doktorov hlas: „Pani Westová, rád by som Vám ako prvý priniesol dobrú správu o vašom manželovi.“ Nasledovalo vysvetľovanie zmien Adamovho zdravotného stavu. Edit celá rozrušená hneď zastavila autom pri krajnici cesty, aby ľahšie predýchala nové správy.

Doktor čakal Edit Westovu pred hlavným vchodom, presne tak ako prvý krát keď sa stretli. V ten deň keď k ním nastúpil do liečby Adam. Privítal ju s úsmevom a podržal jej krídlové dvere až kým nevkĺzla do budovy. Pripojil sa k jej rýchlej chôdzi chodbou zámku. Mierila priamo do izby jej manžela. Doktor sa jej ešte snažil vysvetliť po ceste nejaké veci ohľadom manželovej choroby a liečby na ktorú pristúpil. Počúvala ho len okrajovo a venovala sa hlavne sledovaniu najkratšej novej cesty cez chodby a schodištia až kým nestála pred dverami Adamovej izby.

Keď otvorila dvere, všimla si, že okná sú naširoko pootvárané a vejšie záclony smerom do miestnosti dokazovali prúd čerstvého vzduchu od lesa. Adam na prvý pohľad nebol v miestnosti. Rýchlo prebehla do kúpeľne, malej miestnosti susediacej s manželovou spálňou. Ale na jej prekvapenie nebol ani tam. Keď sa vrátila do prvej izby s posteľou doktor už stál v okne. Rýchlym krokom podišla k nemu a ostala sa dívať z okna von na ľavú stranu. Uvidela na krátkej šikmej streche pod oknami stojaceho Adama, ako sleduje zámockú záhradu. Bolo to asi 8 metrov nad zemou. Prešiel jej mráz po chrbte z predstavy, že by mal spadnúť. Priduseným hlasom ho okríkla: „Adam, nie!“ Otočil sa na ňu a pousmial sa. Sebaisto podišiel jej smerom a za jej asistencie šikovne vhuhol naspäť do miestnosti. Obaja manželia sa hneď silno objali a zostali tak stáť takmer minútú. Nestihli ani odstúpiť od okna a nechali sa bez pohnutia bičovať vejúcou záclonou. Doktor ustúpil niekoľko krokov vzad a potichu odišiel z miestnosti. Keď sa pustili zo silného vzájomného objatia pobožkali sa a ruka v ruke vyšli potichu von až do zámockej záhrady.

Asi každý človek má z niečoho strach. Niektorí z myší, iní z chrobákov či hadov, tmy. Ja sa od malička bojím výšok. Nemám strach byť v lietadle, alebo na nejakej vysokej rozhľadni. Nebojím sa výšky ako takej, ale bojím sa pádu. Všade kde sa necítim dostatočne bezpečne a som nad nejakou priepasťou mám panický strach. Nedokážem veriť ani sám sebe, aby som sa postavil na okraj skalného previsu. Z takej predstavy sa mi točí hlava. Nemôžem dokonca ani vidieť nikoho iného ako riskuje svoj život na okraji nejakej priepasti, na streche vysokej budovy a preto sa vyhýbam všetkým takýmto mne nepríjemným miestam. Narodil som sa v lete, a tento víkend oslavujem 32 narodeniny. Erika mi venovala ako darček zoskok padákom, nie je to ironické? Práve mierime vlakom do stanice, ktorá je najbližšia miestnemu letisku. Sedíme potichu. Nemám z toho dobrý pocit, ale strach by sa mal prekonávať, robí to potom človeka silnejším. To všetko viem, ale príjemné mi to teraz nie je. Sú to ako tie zážitky, keď na ne pekne spomínaš až po niekoľkých rokoch. Samozrejme si uvedomujem, že by som nemal šancu nikdy si niečo takéto vyskúšať nebyť toho plynu čo ma zbaví strachu. Žltý inhalátor pevne stískam v prednom vaku na mojej mykine. Cesta vlakom trvá asi len 20 minút a s celým osadenstvom vystupujeme na konečnej stanici tohto vlaku. Po schodoch sa vyberáme na ulicu a pešo už je to len asi 5 minút na letisko. Nechcem vedieť koľko takýto zážitok Eriku stál, len som presvedčený už teraz, že to boli vyhodené peniaze. Nechce sa mi do toho a z nervozity mám v ústach silnú žalúdočnú kyselinu. Nefajčím už roky, ale mám teraz naozaj chuť si znova zapáliť. Cez vrátnicu letiska, tesne okolo rampy pre nákladné autá vedie cestička, ktorá nás smeruje až k budove s nadpisom **LETISKO RETALION**. Prechádzame cez turniketové presklené dvere a mne sa už nechce spraviť ani jeden krok. Srdce mi bije až niekde v krku a musím si kontrolovať dýchanie, aby som od nervozity neodpadol.

Erika stojí pri mne a povzbudzuje ma zatiaľ čo podpisujem papiere o tom ako spoločnosť nenesie zodpovednosť ak by sa mi niečo stalo. Volajú to štandard. Nad čím sa môžem iba pousmiať, za niekoľko minút ma už súkajú do tesnej neprevzdušnej kombinézy. S vysvetlením, že vo výške 1,5 kilometra je dosť chladno, beriem si ešte prilbu a rukavice, ktoré si naťahujem cestou k lietadlu. Nepôjde o klasický tandemový skok. Skočí inštruktor a za ním ja, on sa má počas letu udržovať v mojej výške, aby ma kontroloval, poprípade mi pomohol otvoriť padák. Nič z toho čo som tu počul ma zatiaľ neukľudnilo ani trocha. Kým stúpame v malom dvoj motorom lietadle s rozpätím krídel asi 7 metrov vyťahujem z vaku žltý inhalátor a s očakávaním úľavy sa z neho niekoľko krát zhlboka nadýchnem. Po krátkej chvíli si prestávam uvedomovať neustále trasenie lietadla a zadívam sa von maličkým okienkom na vzdialujúcu sa krajinu pod nami. V lietadle je taký hluk z motorov a vibrácii, že nebyť vysielacky v mojej prilbe, nemal by som šancu nič počuť. Pilot sa ozýva a udáva výšku: „Dosiahli sme jeden kilometer nad morom.“ Uvedomujem si, že sme už takmer v potrebnej výškovej zóne pre zoskok, ale už z toho nemám taký strach. Vlna pocitu určitého tlaku z mojej hlavy ustupuje a ostáva už len pocit očakávania nového zážitku. Inštruktor sediaci oproti mne sa zdvíha a kontroluje si popruhy padáku okolo pliec, keď zrazu zasvieti zelené svetlo nad vstupom do kabíny pilota. Je to znamenie, že môžeme skákať. Na zemi som dostal 20 minútovú názornú inštruktáž ako otvoriť padák, ako otvoriť záložný padák, ako zrýchliť, ako spomaliť počas voľného pádu a aj ako sa naviesť na presné miesto dopadu. Myslel som si, že to ani nevnímam, ale teraz si to dokážem v hlave zrekapitulovať celkom jasne. Strach a nervozita sa úplne vytratila. Inštruktor sa otočil priamo na mňa a zapol si kameru pripojenú na jeho prilbu, červené svetielko znamená, že obraz už je nahrávaný

a môj odvážny čin si budem môcť prehrávať aj po rokoch. „Môžeme? Si ready?“ oslovil ma do vysielacky. „OK“ postavil som sa a pridržiac sa rúrky pod stropom lietadla som sa pomaly presúval k dverám. Inštruktor ich otvoril, ešte sa raz otočil na mňa predtým ako vyskočil a pokýval rukou, aby som ho nasledoval. Vyzrel som z dverí a uvidel ho len ako červený fliachik padajúci dole na zem. Neváhal som už ani sekundu a skočil za ním von z lietadla. Bol to príjemný pocit plný voľnosti, nepočul som nič len svištiaci vzduch tlmený prilbou. Rozhľad nebol ničím rušený, lebo obloha bola čistá a bez jediného obláčika, naplnil ma príval adrenalínu a cítil som sa naozaj skvelo. Keď som sa rozpozeral okolo seba nevidel som svojho inštruktora, ktorý sa nachádzal stále hlboko podomnou už od zoskoku. Snažil som sa nasmerovať čo možno najzvislejšie dole, aby som nabral rýchlosť a dohnal ho. Vzduch začal svišťať okolo môjho overalu v ešte väčšej frekvencii ako doteraz. Už som ho mohol zreteľne počuť aj skrz moju prilbu. Hneď po pár sekundách zvislého letu som sa priblížil k môjmu inštruktorovi natoľko, aby som jasne videl čo sa deje. Inštruktor bol schúlený do kľbka a celý sa veľmi rýchlo otáčal poháňaný svištiacim vzduchom. Vyzeral ako roztočená turbína. Očividne bol v bezvedomí a práve pre túto neurčitú pózu sa ho dalo z vrchu pozorovať iba ako červený flak. Po chvíli som bol na jeho výškovej úrovni, lebo jeho rotácia ho pri páde značne spomaľovala a ja som mohol pomocou aerodynamických náklonov ľahko meniť rýchlosť a smer. Dostal som sa k nemu na vzdialenosť asi jedného metra. Hlavu mal vtlačenú medzi kolenami a ruky mu voľne viali okolo tela. Snažil som sa dostať k nemu spredu, ale nedarilo sa mi lebo vzdušný vír ho odo mňa stále vzdľavoval. Keď som sa priblížil na dosah ruky. Otočil som sa nohami k nemu, aby som ho skúsil mojimi nohami spomaliť tým, že budem jemne narážať moje nohy o jeho. Niekoľko krát ma pri rotácii bolestivo udrel nohami, ale po chvíli sa mi ho podarilo zastaviť a stabilizovať. Výškomer už nejakú dobu nervózne blikal tak som mu hneď ako ostal vodorovne plachtiť vzduchom zatiahol za šnúru padáku. Ten vyletel hore a nechal ho pomaly sa vznášať nad mojou hlavou zatiaľ čo som sa rútil stále k zemi. Začal som zreteľne rozoznávať budovy podo mnou, keď som rázne trhol šnúrou od môjho padáka. V momente som pocítil silný sek, ako padák nabral vzduch a razantne spomalil moju rýchlosť pádu. Poobzeral som sa okolo seba a zbadal som svojho inštruktora pomaly plachtiaceho o niečo vyššie ako som bol ja. Začal som ťahaním povrazov padáku, ktoré som pevne zvieral v rukách smerovať k budove odkiaľ lietadlo štartovalo a kde bolo vyznačené miesto pristátia. Ani napriek tomu čo som teraz zažil som neostal nervozny. Kochal som sa pohľadom po krajine a užíval si teplé lúče slnka dopadajúceho na môj chrbát. V tejto výške bolo prekvapivo takmer bezvetrie a vôbec som nemal problém s riadením padáku. Ako som sa približoval k zemi, snažil som už zaujať pohľad dole prítomného hlúčiku ľudí, aby si všímali môjho plachtiaceho kolegu a nie mňa. Až keď som bol pár metrov nad zemou, začali si uvedomovať, že sa niečo deje a dvaja muži naskočili do pripravenej sanitky, ktorá sa rozbehla smerom k pristávajúcemu parašutistovi asi 200 metrov od budovy po lúke. Keď som pristával pozornosť na mňa bola upriamená už len od Eriky, ktorá pribehla a pomáhala mi dostať sa z popruhov padáku. „Čo sa stalo?“ kričala už z diaľky. Ja som bol stále pokojný pod neustálym pôsobením plynu. Hneď ako som sa vyslobodil silno ma objala a spýtala sa znova, tichším hlasom a pohľad pritom upierala smerom kam upaľovala sanitka. „Čo sa tam stalo?“ „Neviem“ odpovedal som. „Inštruktor skákal prvý. A keď som skočil za ním tak ma nečakal, ale bol roztočený vetrom a v bezvedomí, nejako sa mi podarilo ho zastaviť a otvoriť mu padák.“ Zatiaľ čo som jej vysvetľoval, náhlili sme sa pešo k miestu kde už pristál druhý parašutista a kde stála sanitka. Práve ho nakladali na nosidlá celého zabaleného do termo deky, keď sme dorazili na miesto, na ústach mal napojený kyslík a bolo mu vidno len kúsok tváre, ale hneď som si všimol ako mal čelo a líca silno červené od nahrnutej krvi kvôli odstredivej

sile, ktorá ho hodnú chvíľu točila vo vzduchu počas pádu. Teraz bol extrémne červený až fialový. Keď ho zbadala Erika rázom sa zastavila akoby zmrzla a silno ma stisla za ruku. „Uuuuf“ vydala tichý a dlhý povzdych. Nebol to príjemný pohľad a na tvárach jeho kolegov inštruktorov parašutizmu a pilotov, ktorý boli v tej chvíli na mieste bolo badať strach a úzkosť. Keď sanitka odišla rýchlo smerom k najbližšej komunikácii ľudia ostali v tichosti postávať na mieste, kým sa začali uberať asi po minúte smerom k budovám letiska. V tom z tichej vravy, ktorá začala v hlúčkiku ľudí niekto poznamenal: „ved' tento bol s ním hore, čo sa tam stalo?“ Podišiel ku mne so spýtavým pohľadom. Ako som začal vysvetľovať ľuďom okolo seba ešte som netušil, že som sa nechtiac stal bábkou propagujúcou PROTECTOR, efektívnejšie ako ktorákoľvek iná reklama doteraz.

Silnejúce slnečné lúče sa tlačili skrz biele zvislé žalúzie, ktoré slúžili k zatemneniu hlavnej meetingovej miestnosti spoločnosti Hospex. Miestnosť sa nachádzala na predposlednom 49 poschodí celej budovy a bol z nej ničím nerušený výhľad, lebo pohľad z okna nekryla žiadna budova podobnej výšky. Meetingová miestnosť mala pomenovanie ORANGE meeting room. Ako bolo zvykom v spoločnosti, každá zasadačka mala podľa využitia buď pomenovanie podľa farby, či nejakého hlavného mesta. V budove sa nachádza viac ako 100 takýchto menších či väčších zasadačiek. Vôňa kávy sa nesie celou chodbou skrz pootvorené dvere, ktoré vítajú účastníkov porady začínajúcej sa o deviatej hodine ráno. Ľudia sa pomaly schádzajú, potichu debatujú a obsluhujú sa šálkami čerstvej kávy. Keď do miestnosti vstupuje Jonathan DeLa Goya vrav náhle utíchne. Muž vzbudzujúci v spoločnosti zjavnú autoritu, vždy v elegantnom drahom obleku so zlatými manžetovými gombíkmi na rukávoch. Postavil sa vzpriamene na čelo stola, kde sa nenachádzala stolička. Ruky držal napnuté smerom dole a len končekmi prstov sa dotýkal dosky stola. Nemal so sebou žiadnu aktovku ani notebook. Bol známy tým, že všetky svoje porady a briefingy robí zásadne z hlavy bez nutnosti používať vizuálne pomôcky. Bol to výborný rečník a aj vďaka tomu si vybudoval v spoločnosti silnú pozíciu. „Dobré ráno všetkým“ začal. „Som rád, že sme sa tu dnes stretli v takomto hojnom počte“ a očami prešiel po miestnosti, kde bolo všetkých 22 stoličiek obsadených. Prítomný boli vedúci jednotlivých oddelení spoločnosti, či ich zástupcovia, vedúci projektov a podobne. Takáto porada s hlavným manažérom predaja vždy značila uvedenie na trh niečo nové. Všetci pozorne počúvali a oči i uši mali upriamené na Jonathana. Len sem tam niekto potichu uchlipol so šálky kávy. „Môžem začať dobrými správami drahý kolegovia, lebo náš objem predaja zaznamenáva každým mesiacom vyššie a vyššie zisky. Každý mesiac máme nový rekord v počte predaných výrobkov.“ Jemný úsmev sa zračil na Jonathanovej tvári pri pohľade na pravú časť stola, kde hneď po ruke sedel jeho asistent Joseph Kliska. „Joe, poprosím ťa“ oslovil ho a ten rázom vyskočil a stál vedľa neho. Bol to o niečo vyšší, štíhly mladík s hnedými vlasmi a v okuliaroch. V rukách zvieral mäkký šanón stočený do roličky. Ako tam tak stál s pohľadom upreným do miestnosti plnej ľudí nervózne šanón stále viac a viac sťahoval a stláčal. Jonathan len máličko vystrel ruku smerom k šanónu a ten mu ho hneď podal. Otvoril si ho na stole pred sebou pričom aj najbližšie sediaci nemali možnosť vidieť čo sa v ňom nachádza. Postupne začal vyťahovať výstrižky z novín a časopisov pričom ich otáčal smerom k sediacim a komentoval. „Muž zachránil svojho inštruktora, Protektor je viac ako sme mysleli. Protektor zachránil ďalší život. Muž pri svojom prvom zoskoku predviedol hrdinský čin. Kam až siahajú hranice Protektora?“ Ako vykladal ústrižky posúval ich medzi prísediacich ktorý si ich prezerali aj keď ich už určite každý z nich poznal. Ako kolovali dokola stola Jonathan pokračoval. „Najlepšia reklama, je taká, ktorá sa prezentuje sama, bez nášho pričinenia. Tento muž zabojoval o svoj život, snažil sa spraviť čo je správne a spravil nám pritom veľkú službu. Prítom môže byť sám vďačný Protektoru, že ho udržal pri vedomí a zdravom úsudku. Tohto sú v posledných dňoch plné noviny. Je to voda na náš mlyn, presne teraz sa nám to hodí. Tretia vlna rozšírenia projektu je podľa plánu predo dvermi a aj keď by malo byť rozšírenie rozbehnuté až v nasledujúcom štvrtroku, mali by sme využiť aktuálnu situáciu a naštartovať ho čím skôr.“ Jonathan týmto predostrel svoje myšlienky nahlas všetkým zúčastneným. Sám sa zavedenia tretej fázy produktu trocha obával. Na začiatku keď vymýšľal plán realizácie predaja, ani netušil ako úspešne sa projektu bude dariť a aký obľubu si získa. Tretia fáza znamenala využitie Protektor plynu v určených priestoroch nepretržite. „Tretia

fáza, pre vaše pripomenutie značí využitie Protektor plynu v určených priestoroch nepretržite. Samozrejme v nižšom percente ako sa nachádza v súčasnosti v inhalátoroch. V reále to znamená, že výrobná hala plná ľudí bude v určitých intervaloch vpúšťať do vzduchu Protektor, aby udržiaval pracovníkov v pozornosti. Aby sa vyhýbali úrazom a lepšie dokázali sústrediť na svoje činnosti. Alebo kancelária so stovkou úradníkov bude pracovať efektívnejšie a neomylnnejšie ako doteraz. Aula plná študentov dokonale sa sústrediacich na vysvetľovanú problematiku.“ S nadšením v hlase prezentoval Jonathan tieto skutočnosti a pokračoval vo výklade. „Už teraz máme záujemcov o toto rozšírenie produktu spomedzi veľkých firiem ako IBM, APPLE, a medzinárodných automobilových firiem. No očakávam postupné pridávanie sa aj menších spoločností časom.“ V zasadačke bol neustávajúci záujem o Jonathanov výklad. Ako pokračoval ďalej vo svojej prezentácii káva sa pomaly vytrácala so šálok prísediacich. Jonathan sa postupne dostal cez finančné ambície tretej fázy projektu, reklamnú kampaň a po niečo viac ako pol hodine sa priblížil koniec rannej porady. Miestnosť sa vyprázdnila, naplnené výťahy zvažali účastníkov smerom dole na jednotlivé pracoviská a Jonathan spokojný so svojím výstupom sa ostáva ešte na chvíľku dívať skrz poodhrnuté žalúzie na ruch veľkomesta pod nim.

Jeseň

Pekné mladé dievča mi podáva do rúk reklamný leták keď prechádzam pod obrovským nápisom OXION Shopping Park. Kým som v jej dohľade pár krát do letáka nazriem bez toho, že by som si uvedomoval čo sa v ňom píše a hneď ako vchádzam veľkými otočnými dverami do budovy leták mizne v prvom koši. Bez rozmýšľania rýchlym tempom mierim do prvého obchodu so športovým oblečením na ktorý narážam. Pred výkladom sa pristavujem pri svetelnej tabuli umiestnenej v strede širokej chodby nákupného centra, kde na žltom podklade veľkým čiernym písmom svieti veta: **VZDUCH V TOMTO KOMPLEXE JE OBOHATENÝ O PRÍDAVNÉ LÁTKY.**

Pod nadpisom je dlhý text, ktorý len preletím pohľadom. Vyskytuje sa v ňom niekoľkokrát slovo PROTECTOR. Pokrútil som hlavou a rozbehol sa ďalej za svojím cieľom. Počul som, že už začali používať plyn v niektorých úradoch či výrobných firmách, ale takto v nákupnom centre, aby sa ľudia cítili spokojnejšie a asi aj utrácali viac peňazí mi príde ako na hlavu postavené. „Čo nás čaká nabadúce?“ zašomral som si prechádzajúc okolo veľkého muža v čiernom smokingu stojaceho pred dverami butiku. Čo sa týka nakupovania vždy som bol praktický človek a nikdy som nezabil veľa času výberom a skúšaním oblečenia. Vstúpim do predajne a väčšinou si hneď všimnem či sa mi niečo páči a bude to pre mňa. Ak nie odchádzam do ďalšej predajne. Nikdy som nestrávil v obchode viac ako zopár minút, a aby som sa tomu vyhol nechodievam nakupovať ani s Erikou. Ktorá sa v neustálom skúšaní vecí a behaní z obchodu do obchodu priam vyžíva. Zelená mikina s bielym pásom cez hrud' a len nepatrným nápisom na ľavej strane zaujala môj pohľad. Pristúpil som k nej, šikovne som sa pretlačil pomedzi vešiaky so zľavneným tovarom a vyskúšal som si ju prirovnať na hrud'. Veľkosť M vyzerala byť postačujúca. Vybral som sa k zadnej časti predajne, kde sa nachádzali skúšobné kabínky. Cestou míňam predavačku, ktorá pohľadom kontroluje čo mám v ruke. Venujem jej úsmev a nakloním ruku s mikinou jej smerom pričom pokývne hlavou a úsmev mi opätuje. Po minúte mám mikinu vyskúšanú a platím pri pokladni kreditnou kartou. Na naliehanie či naozaj nechcem zbierať body a vypísať si žiadanku na klubovú kartu predajne len rýchlo odvrknem“ nie ďakujem“ a v momente aj odchádzam. Všetko vybavené za päť minút a celý spokojný sa blížim k východu na parkovisko, kde som celú misiu začal. Ako som prebehol okolo poslednej predajne za roh kde už bol vidieť východ z budovy, stále pred ním veľká skupina ľudí. Vyzeralo to, že jedni sa tlačili do dverí, aby sa dostali von a iní zasa, aby sa dostali dnu. Spomalil som v kroku v nádeji, že sa priestor vyčistí kým k nemu dôjdem, aby som sa vyhol zbytočnej tlačnici, ale aj keď som nakoniec asi tri metre pred otočnými dverami úplne zastal situácia sa nezlepšovala a niekto v skupine tlačiacej sa dovnútra spustil nepríjemný silný krik. Nasledovaný väčším zatlačením na dvere, ktoré to po chvíli nevydržali a bezpečnostné sklo vyhrčalo na zem. Dvere sa rýchlo zvrtili a pritlačili jednu staršiu paní. Zaznel len jej krátky bolestivý zvlík a nastalo ticho. To už ľudia prestali tlačiť a začali sa troška nechápavo pozeráť okolo seba, kým ju nejaký pán nezačal dvíhať zo zeme. Rýchlo som sa priblížil aj ja a snažil sa spraviť miesto na prechod skrz dav. Niekto ďalší sa pridali, aby pomohol paní presunúť k blízkej lavičke a na pomoc sa už blížili aj pracovníci bezpečnosti, ktorý incident pravdepodobne spozorovali na video zázname. Ešte som pohľadom skontroloval situáciu a s taškou v ruke, som sa šikovne presunul pomedzi ľudí a vybehol von, pričom som si dával pozor, aby som

nepostúpala črepina skla. Keď som sa blížil k autu ešte som sa niekoľkokrát otočil smerom ku vchodu, vychádzali už aj ďalší ľudia, a tiež sa neveriacky obzerali za seba. Naštartoval som rýchlo auto a skôr ako sa zaplnil výjazd z parkoviska som bol preč.

Netrvalo dlho a boli toho plné noviny, chaos v nákupnom centre, agresivita na pracovisku, globálne zhoršené študijné výsledky. Všade, kde sa začal protektor používať pravidelne začali skôr či neskôr problémy. Najskôr neprisudzovali vinu plynu, spoločnosť Hospex sa snažila všetkými možnými štúdiami a pokusmi dokázať neškodnosť a vyvrátiť pochyby. Ale nedokázali to udržiavať dlho. Asi po mesiaci prišlo nevyhnutné a plyn začal byť sťahovaný z obehu. Nikde sa už respirátory nepredávali ako tomu bolo doteraz a veľké zásobníky napojené na potrubia z budov boli demontované. Vtedy prišiel na scénu ten doktor z Nemecka. Takéto správy prídu vždy až keď je bohužiaľ neskoro. Nejaká televízia to natočila a v momente toho bol plný internet a ostatné televízie sa predhľadali v tom, ktorá to bude vysielat' skôr a v lepšom čase. Jeho 15 minút slávy bolo založených na jednoduchej teórii a pokusu na nejakom králikovi, ktorému ten plyn nielen stále podával, ako to spravili na stovkách pokusných zvierat, ale ho vystavoval veľmi intenzívnemu pravidelnému testovaniu a strašeniu. Králiček po nejakom štvrt' roku kedy mu nič nebolo a testy hravo zvládol začal poriadne blbnúť a prestali mu pomáhať aj zvýšené dávky protektoru. Nakoniec sa stal nepoužiteľným na testy a musel byť utratený. Ten doktor to mal samozrejme všetko natočené na video záznamoch a panika, ktorá sa začala celosvetovo šíriť keď sa záznamy dostali na verejnosť bola naozaj veľká. Odrazu Vám niekto začne rozprávať, že Protektor, ktorý na vás doslova fúkali z každej strany Vám pravdepodobne poškodí mozog. Niektorí reportéri a novinári sa za tým hnali skôr ako za senzáciou. Doktor chodil z jednej talk show do druhej a všade ukazoval zostrih svojich video záznamov so zajacom. Pomaly sa nedali kúpiť noviny, alebo prepnúť program v televízii, aby ste nato nenarazili. Bol z toho jeden veľký BOOM, ale ako to už býva zvykom ako rýchlo začal, tak isto rýchlo aj upadol do zabudnutia. Protektor bol stiahnutý z obehu, a výskyt podozrivých aktivít sa znižoval až nakoniec prebehol týždeň bez toho, aby sme o niečom podobnom čítali. Vtedy ľudia prestali o tomto fenoméne rozprávať a po čase by si už nikto nespomenul čo to vlastne bol Protektor plyn.

Pokročilá jeseň na severe Talianska, je stále relatívne teplé obdobie, aj keď dôchodcovia sa už posťahovali z chladných hôr, kde sa skrývali pred teplom znova k pobrežiu na juh krajiny tak domáci obyvatelia zvyknutý aj na mierny chlad stále chodia po lese len v tenkých pulóvch nahodených na krátkych tričkách. Adam West, niekdajší obyvateľ a pacient na Epsterovskom panstve už nejakú dobu býva s manželkou v dome v meste. Zámocký park na kraji lesa vystriedal za malú záhradku za domom. Pravidelne stále navštevoval doktora zo zámku na sedeniach trikrát za týždeň, ale lieky už žiadne nepotreboval. Bez problémov sa prechádzal po vonku a chodieval aj nakupovať do neďalekého mestského obchodíku na čerstvý chlieb a mlieko. Začal sa dokonca baviť so susedmi a keď sa blížili majstrovstvá sveta vo futbale mal už aj dohodnuté u ktorého suseda, ktorý zápas pozerajú a kto prinesie občerstvenie. Jeho manželka prežívala zasa šťastné obdobie keď videla ako sa jeho stav zlepšil a ako sa mu darí. V duchu ďakovala manželovmu doktorovi a aj lieku SP3, ktorý použil. Vedela, že práve z tohto lieku vznikol aj Protektor plyn. Plyn, ktorý používal aj jej zamestnávateľ. Jeden s pilierov sociálneho programu firmy bolo pracovať v prostredí obohatenom o Protektor čo jej a aj kolegom uľahčovalo sústrediť sa na prácu. Veľa bohatých firiem používalo tento prípravok. Poznala to celé veľmi dobre a vedela, že v poslednej dobe bol z obehu sťahovaný. Počula v správach o nejakých incidentoch, ale neprikladala im veľkú váhu ani si ich nepripúšťala. Jediné na čom jej záležalo bolo manželovo zdravie, ktoré sa výrazne zlepšilo. A ona bola zasa šťastná.

Keď sa vracala z práce ako každý deň o piatej hodine poobede, čo sa snažila dodržiavať najmä odkedy bol Adam už doma zastavila na príjazdovej ceste k domu ako obvykle. Cesta bola široká, určená pre dve autá, keďže druhé auto predala už pred viac ako rokom mala k dispozícii doslova letisko na pohodlné zaparkovanie. Ešte nestihla ani vypnúť motor keď si všimla svojho manžela ako kľáči na kolenách na trávniku pred vchodom do domu. Zarazilo ju to. Bol schúlený v dlhom kockovanom župane a otočený chrbtom k príjazdovej ceste takže naňho dobre nevidela. Nervózne s trasúcimi rukami si odopla pás a vystúpila z auta. Vonku bolo už troška šero, lebo slnko bolo už v uhle, kde stromy neďalekého lesa kryli dopad jeho lúčov. Čo viac na oblohe sa vyskytovalo stále viac a viac mrakov. Rýchlym krokom mierila k Adamovi a meter od neho načiahla ruku, aby ho chytila za plece, ten sa rýchlo zvrtol k nej a zvalil ju na lopatky. Vtedy si uvedomila, že to nie je Adam. Bol to človek zo silno čiernymi strapatými vlasmi. Na jeho tvári neboli žiadne ústa a s vyplešteným ustráchaným pohľadom, akoby chcel silou mocou prehovoriť len napínal kožu v oblasti kde normálne ústa bývajú. Silno ju pritlačil celou svojou váhou k zemi. A ona zo šoku čo vidí aj od prekvapenia spustila silný krik, niekoľko krát sa silno mikla, aby sa dostala z jeho zovretia no nedarilo sa jej to. Z vypätia všetkých síl sa ešte raz mikla, vydala silný ston a zamdlela.

V okne vedľa vstupných dverí do domu stál Adam. Pribehol keď počul krik a neveriacky ostal zamrznutý stáť s pohľadom na trávnik pred vchodom kde ako v záchvate kľčov na chrbte ležala a zmietala sa jeho manželka.

Bol som v kuchyni a pripravoval som večeru, našiel som si v kuchárke, ktorú som dostal od Eriky na Vianoce recept na pečené kuracie prsia na provensálsky spôsob so syrovou omáčkou. Celý byt už rozvoniaval korením a pečeným mäsom ktoré som práve dusil na cibulke. V rádiu som mal naladenú nejakú stanicu, ktorú tam mala Erika predvolenú. Rádio normálne nepočúvam, ale pri varení mi spríjemňovalo pobyt v kuchyni. Varenie patrí medzi moje koníčky aj keď si robím väčšinou len nejakú jednoduchú polievku, rád experimentujem s novými receptami. Mal som ruky zababrané od korenia a mokré od ryže, ktorú som práve nasolil a dal variť na sporák. V tom mi začal zvoniť mobil, ktorý bol položený v obývačke na stolíku pod oknom. Mne známa melódia od Lynyrd Skynyrd sa rozozvučala celým bytom a postupne naberala na sile. Len som si rýchlo opláchol ruky, nestihol som ich ani osušiť, keďže som nikde nezbadal utierku a upaloval som do obývačky za zvukom telefónu. Opatrne som ho uchopil, aby som ho celý nezamáčal a natlačil som si ho na ľavé ucho len zápästím. „Haló“ spýtavo som prehovoril do telefónu, lebo v tej rýchlosti som si nestihol prečítať meno volajúceho na displeji. „Kde si tak dlho?“ v sluchátku sa ozval Erikin zjavne uplakaný hlas. „Čo sa deje?“ prehodil som rázne a rozrušene, pričom sa mi srdce poriadne rozklepalo v hrudi až to začalo byť neprijemné. Začal som hlboko dýchať. „Čo je ti?“ zdupľoval som svoju otázku. Ako som sa za sústredil a započúval silnejšie dokázal som rozlíšiť v pozadí náreky a krik. „Kde si?“ nasledovala moja ďalšia otázka, pričom Erika len lapala po dychu v návale slz. „V prr...áci“ konečne z nej niečo vyšlo. „Ja nemôžem vyjsť von..... tam..... Ja tam ne.. nemôžem ísť“ a spustila ďalší nával plaču. Troška som sa tým ukludnil, čakal som že sa zaplietla do autonehody. To bolo prvé čo ma napadlo. „Okey, ukludni sa“ snažil som ju už pokojnejším hlasom upokojiť. „Oni, sú tam vonku, všetci sú vonku..... všade.“ Vzlykavo začala objasňovať. „Kto je vonku? Čo sa deje?“ Bol som nervózny z jej neurčitých vysvetlení. „Prosím ťa, skús sa ukludniť a povedz mi čo sa deje, kto je vonku?“ Začal som na ňu už troška rozhodnejšie, aby vo mne videla oporu, ale v žiadnom prípade som sa necítil dobre ani sebaisto. Začal som mať zvláštny pocit mrazenia po chrbte. „Pozri sa von“ odpovedala „uvidíš sám.“

„Ja stojím v okne, pozerám, nič sa nedeje tak sa ukludni prosím ťa.“ „Nie cez okno, choď von!“ „Prosím ťa, čo sa ti stalo, mám ísť pre teba?“ navrhol som jediné čo ma napadlo. „Prosím“ odpovedala prosebne a potichu. „Okey som na ceste za pol hodku som tam, počkaj ma.“ Zavesil som telefón, vbehol do kuchyne a povypínal všetko na sporáku. Ostal som iba v športových teplákoch, prehodil som cez ruku bundu, schmatol kľúče a doklady. V momente som stál vo výťahu vezúc sa na spodné poschodie paneláku obliekajúc si bundu, ani som ju nestihol zapnúť keď som vybehol von na chodbu a odtiaľ to bolo len par metrov k hlavnému východu z budovy pred ktorým som mal zaparkované auto. Preletel som vstupnými dvermi a smeroval k autu, prebehol som okolo mladšej pani s kočíkom, ktorú som si nevšimol, pri aute som mal kľúče v jednej ruke a druhou otváral dvere. V tom momente som si uvedomil, že za mnou stojí nejaká postava, lebo predo mňa dopadol jej veľký tieň. V sekunde som sa otočil, aby som zistil o koho ide. Desivo zazerajúci obludne veľký chlap sa na mňa snažil natlačiť. Ustúpiť som nemal kam tak som len uskočil na stranu a obehol auto. No v tom som zbadal viac postáv blížiacich sa veľmi rýchlo mojim smerom. Ich tváre črtali desiví výzor, niektoré išli rýchlou chôdzou, iné utekali smerom ku mne. Nevedel som kam sa mám skôr otočiť, kľúče mi už dávno vypadli z ruky a auto bolo obkolesené postavami. Rozbehol som sa smerom k najbližšej budove čo bol susedný panelák rovnakého typu ako ten v ktorom som býval ja.

Použil som najkratšiu cestu a musel som prejsť pomedzi skupinku postáv blížiacich sa ku mne. Rozbehol som sa najviac ako som vedel a skúsil som ich obísť, ale pritom som sa zrazil s jednou s postáv. Nepocítil som ale nič aj keď som ľavým ramenom prebehol tam kde práve stála. Bol to krátky okamih, ale všimol som si ako mojím smerom otočila hlavu s vyplazeným dlhým jazykom, ktorý jej siahal až po krk. Išlo o nejakú mladú ženu s červenými vlasmi a zjazvenou tvárou. Bol som už poriadne zadýchaný kým som prebehol tých 30 metrov. V tej rýchlosti som nedobrzdil a doslova som sa zastavil o presklené dvere do paneláku. Trhom som ich otvoril a vbehol dnu. Otočil som sa a pohľadom cez okno som už nikoho nespozoroval ako ma prenasleduje, vlastne som nevidel nikde ani živú dušu. Konečne som začal trochu kludnejšie dýchať a všimol som si malého chlapca sediaceho v rohu vstupnej chodby pod poštovými schránkami na zemi a trasúceho sa od strachu.

ZIMA

Všetci sme obeťami. To čo malo byť liekom bolo zneužitie chamtivou spoločnosťou. Čo malo byť využité na pomoc jednotlivcom bolo predhodené masám. Podľa posledných správ z medzinárodnej organizácie na ochranu zdravia v Londýne sa počas pravidelného pôsobenia Protektor plynu na organizmus prestáva v mozgu vytvárať určitý hormón. Človek začína byť ustráchaný, prenasledovaný víziami nehmotných bytostí a nakoniec upadá úplne do melanchólie. Vízie nás prenasledujú len v otvorených priestoroch nie v budovách, takže sa všetci skrývajú. Akoby celý svet postihla masívna agorafóbia. Keď sa teraz pozerám z okna je to krásny pohľad. Celé sídlisko je zapadnuté prvým jemným popraškom snehu. Aj keď snežilo už ráno a teraz je podvečer a pomaly sa stmieva, sneh ostáva nedotknutý. Nikde žiadne stopy nôh. Nikde vyjazdené koľaje od aut. Nedotknutá tichom zaliata krajina. Sadám si naspäť do kresla k šálke čaju.

Veľa vedcov sa snažilo niečo vymyslieť, aby zvrátili súčasnú situáciu no všetko márne. Ťažké lieky, ktoré krátkodobo pomáhali prekonať strach mali veľa nežiaducich účinkov a väčšina z nich poškodila organizmus ešte viac. Zlyhávali aj známe druhy drog, ktoré depresiu len prehlbovali a po čase prestali byť zaujímavé. Niektorí extrémisti to začali nazývať koncom sveta. Niektorí vyhlásili, že to čo vidíme nie sú preludy, ale zviditeľnení démoni tohto sveta, ktorý tu vždy boli, len normálny pohľad ich nedokázal odkryť. Strach sa šíril nielen z vonka, ale aj z rozhlasu a internetu, čo sú posledné dve mediálne nástroje, ktoré ostali nažive aj keď v značne okresanej forme ako sme boli zvyknutý. Sem tam sa objavila nová pirátska rozhlasová stanica. Na niekorej ešte viac šíрили paniku, na inej sa slová nádeje neúspešne snažili nastoliť pokoj. Ľudia nevychádzali nikam von. Do hlavných narýchlo vytvorených priestorov pre rozdávanie potravín a liekov boli porobené alternatívne tunely takmer od každého väčšieho domu či bloku budov. Niekoľko týždňov som nebol na vonku a na jedenie nám tiež neostáva nič iné len konzervové zásoby určené na prežitie počas vojny, ktoré armáda rozdáva teraz zadarmo. Ako by som si dal čerstvý chlieb či zeleninu. Keď sa človek nenaje chutne a podľa svojej potreby pôsobí to o to horšie na jeho morálku a ubíja ho to.

Ako sa predieram improvizovaným tunelom z obchodného centra k štvrti kde bývame, ktorý je preplnený ľuďmi tlačiacimi sa do oboch strán hlavou mi víria myšlienky. Vtedy človeku začnú chýbať aj tie obyčajne zdanlivo nepríjemné veci ako dažď a pocit toho ako ťa šľahá vietor a studené kvapky do tváre. Koľko krát som sa zariokol toho ako toto nenávidím keď ma prepadlo takéto nepríjemné počasie nepripraveného niekde na ulici a v prostriedku svojej cesty z práce. Teraz by som sa tomu potešil. Bol by som šťastný a chodil by som celý vysmiaty aj po hocijakom lejaku. Je to bežné, poznám to. Vždy človeku chýba to čo nemôže mať. Aj to čo bolo možno niekedy preňho na prvý pohľad nepríjemné a obmedzujúce by mu teraz priblížilo pocit voľnosti a slobody. Môcť sa tak ešte raz prejsť po daždi. Sľúbim si, že ak sa mi to podarí nebudem na prechádzky po vonku za akéhokolvek počasia nadávať. Myšlienku na zmluvu samého so sebou som si ani riadne nedomyslel, keď ma veľký rýchlo predierajúci sa chlap narazil do ramena, až ma zahodilo na stranu do skupinky nie práve milo vyzerajúcich mladých mužov. Formovanie všelijakých gangov bolo na každodennom poriadku a človek si musel dávať pozor s kým si začne. Odvrátil som tvár a zrýchlil krok. Snažil som sa tváriť, že nepočujem pokriky, ktorými ma vyprovokovali keď som ich prerušil v náruživej debate. V momentálnom stave keď už ani väzenia nefungovali ako predtým a takmer každý kto nebol vrah bol omilostený, aby nebol ďalší hladný krk na starosti štátu. Všetko bolo upravované po tom ako sa takmer každý pracovník v štátnom sektore dal na voľnú nohu a to sa týkalo aj dozorcov vo väzniciach či polície. Keďže väzňov nemal kto strážiť radšej boli prepustený, aby sa s nimi vysporiadala spoločnosť ako vedela. Našťastie s pocitom všade sa šíriaceho strachu nebol priestor na veľký nárast kriminality. A len najskalopevnejší recidivisti si stále nedali pokoj. Ešte mi ostáva tak 100 metrov chôdze k domu a počet ľudí v tuneli začína ubúdať. Masa redne a ja môžem pridať do kroku. Okolo ruky zvieram obtočenú igelitku so zabaleným sendvičovým chlebom a dvoma plechovkami párkov. Podarilo sa mi kúpiť aj čokoládu, ale tú mám vo vnútornom vrecku mojej športovej bundy, aby som ju skryl pre Erikou a vytiahol ju v najvhodnejšej chvíli ako prekvapenie. Z vaku vytiahujem guču kľúčov z veľkej časti tvorenej len príveskami. Kým nemotorne nahmatávam správny kľúč od vchodových dverí Erika ich otvára. Štrngot kľúčov bolo počuť až do vnútra bytu a kým by čakala ako sa dobíjam rozhodla sa ísť mi radšej otvoriť. Nemám na kľúčoch žiadne zvýrazňovače a všetky vyzerajú rovnako. Vždy chvíľku trvá kým sa zorientujem ktorý je ten správny. Obvykle sa riadim rozložením príveskov a už viem, že vchodový kľúč sa nachádza medzi maličkou sochou slobody a Homerom Simpsonom. „Pod' sem rýchlo“ mávla na mňa rukou pričom bola na pol ceste cez jedáleň do kuchyne. Rýchlo som zavesil kľúče, ktoré som mal v ruke na vešiacik pri dverách a zobul jednu topánku o druhú, aby som sa nemusel zohýbať. V bunde som nasledoval Eriku cez jedáleň do kuchyne kde sedela na zemi s očami uprenými na spustené rádio. „Čo je?“ nechápavo som sa na ňu pozrel a začal som si rozopínať mikinu z ktorej mi vypadla na podlahu čokoláda na ktorú som už zabudol. Erika si však nič nevšímala a stále uprene hľadela na rádio. Nerozumel som lebo v ňom hrala tichá ezoterická hudba, ale nič viac. Prehodil som nemotorne mikinu cez operadlo stoličky po čom sa zošuchla na zem a sklonil som sa k Erike. „Šššš“ spravila. Chvíľku sme ešte boli ticho a začala potichu vysvetľovať. „Prišli s nejakým zariekadlom, alebo modlitbou. Čosi čo bolo kedysi veľmi používané len časom zabudnuté. Vraj to pomáha aj voči nášmu strachu a už je veľa ľudí po celej zemi čo vychádzajú zasa von. Chcel som povedať svoj pesimistický pre slov, ale radšej som ostal ticho počúvať. Uvedomil som si, že sa tvárim veľmi vážne nato, aby som

do nej teraz rýpal. Neradím sa medzi pesimistov, ale som silný realista a život ma naučil čo nemôžem pochopiť neexistuje. Bez náznaku záujmu som ostal sedieť na zemi vedľa Eriky ktorá kľáčala na kolenách. Keď sa z rádia začal ozývať pokojný hlas. „Drahí poslucháči, bratia a sestry. Znova nastal čas, aby sme sa prestali báť. On hovorí nebojte sa. Zverte sa mu, nespoliehajte sa na seba. Nikto z nás nie je taký silný, aby čelil všetkému sám. Zverte svoj strach a svoje starosti na Pána, On už sa postará.“ Nastala dlhšia odmlka a aj hudba v pozadí už prestala hrať. V tom sa hlas ozval znova. „Modlime sa ako náš naučil náš Pán: Otče náš, ktorý si na nebesiach. Posväť sa meno tvoje, príd' kráľovstvo tvoje. Bud' vôľa tvoja, ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny ako i my odpúšťame svojim vinníkom a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého.“ Posledné slová prehovoril ráznejšie a všimol som si ako Erike zahĺbenejšie do seba v úplnom tichu a rozímaní vytiekli slzy skrz jemne pootvorené oči. To aj vo mne zarezonovalo natoľko, že cezo mňa preletela vlna nezadržateľnej emócie až som vyskočil v momente na rovné nohy. Nikdy som tieto slová nepočul, ale prišli mi také známe akoby tu boli odjakživa. Erika v pokoji otvorila uslzené oči a uprela pohľad hore na mňa. Na perách mala jemný pokojný úsmev a sálal z nej pokoj. Načiahla ruku ku mne, aby som jej pomohol vstať čo som v momente urobil. Naklonila sa k oknu od ktorého sme obaja stáli neďaleko a povedala „pod'me“.

Tento rok napadlo viac snehu, ako býva v tejto oblasti zvykom. Sneh čerstvý a aj ten menej čerstvý sa dal len ťažko od seba odlíšiť. Cesty neboli poodhrňané, stopy automobilov chýbali aj medzi panelákmi sídliska. Decká sa neľahalo na sánkach po chodníkoch ani nevozili po blízkom kopci. Nikto neposýpal soľou a štrkom cestu pred vchodmi do domov a panelákov. Len jedna cesta bola vyšliapaná. Vyšliapaná poctivo stovkami a stovkami párami topánok. Bez šance na jej zapadnutie a zmiznutie. Bola to cesta k starému takmer úplne zdemolovanému kostolu na kraji mesta, ktorý vítal zo všetkých smerov skupinky pútnikov, ktorí sa k nemu predierali aj napriek nepriazni počasia. Šťastní. Lebo pochopili, že šťastie nevzniká z bezstarostnosti. Ale získava sa nadobudnutím pokoja v dobe životných skúšok po tom ako sa naučíme prijať svoj kríž. Cirkev, v posledných rokoch maličká a takmer zabudnutá organizácia začala otvárať kostoly v každom meste. Tie sa plnili všetkými, ktorí sa skrz modlitbu rozhodli zvrátiť nepriaznivost' osudu ľudstva.